

Základní škola a mateřská škola Ostřetín, okres Pardubice

Ostřetín 70, 534 01 Holice
tel. 466 686 172

www.zs-ostretin.cz

e-mail: zsostretin@pce.cz

ředitelka: Mgr. Stanislava Horáčková

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
Základní škola Ostřetín

„Učíme se učit.....

společně.....

krok za krokem“

Předkladatel:

Základní škola a mateřská škola Ostřetín, okres Pardubice
Ostřetín 70, 534 01 Holice
Tel. 466 686 172
www.zs-ostretin.cz
e-mail: zsostretin@pce.cz

ředitelka: Mgr. Stanislava Horáčková

IČO: 70 15 07 29
IZO: 600 096 467

Zřizovatel:

Obec Ostřetín
Ostřetín 92, 534 01 Holice
Tel: 466 686 178
www.zs-ostretin.cz
e-mail: zsostretin@pce.cz

Platnost dokumentu: 15. 6. 2007
Účinnost dokumentu: 30. 6. 2007
Aktualizace dokumentu: 1. 9. 2023

podpis ředitelky školy:
razítko školy:

Obsah

1. Identifikační údaje.....	
2. Charakteristika školy.....	
3. Charakteristika ŠVP.....	
3.1. Zaměření školy.....	
3.2. Zabezpečení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných.....	
4. Učební plán	
4.1. Tabulace učebního plánu.....	
4. 2. Poznámky k učebnímu plánu.....	
5. Učební osnovy.....	
Charakteristika vyučovacího předmětu, rozvíjené klíč.kompetence, očekávané výstupy za 1. a 2. období, výchovné a vzděl.strategie, použitá literatura,učební osnovy	
5.1. Český jazyk.....	
5.2. Anglický jazyk.....	
5.3. Matematika.....	
5.4. Informatika.....	
5.5. Prvouka.....	
5.6. Přírodověda.....	
5.7. Vlastivěda.....	
5.8. Výtvarná výchova.....	
5.9. Pracovní činnosti.....	
5.10. Hudební výchova.....	
5.11.Tělesná výchova.....	
6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy.....	
6.1. Pravidla pro hodnocení žáků.....	
6.2. Autoevaluace školy.....	

2.Charakteristika školy

Školství v Ostřetině má velmi dlouhou, téměř třistaletou tradici. Základní škola a mateřská škola Ostřetín, okres Pardubice je typem málotřídní venkovské školy, která má právní subjektivitu od 1. 1. 2000. Jako příspěvková organizace sdružuje 1. stupeň základní školy, mateřskou školu a školní jídelnu. Zařízení jsou umístěna ve dvou budovách, které jsou od sebe vzdáleny padesát metrů.

Základní škola má všechny ročníky 1. stupně. Tři třídy jsou tvořeny spojením různých ročníků , a to vzhledem k aktuálnímu počtu žáků. Na škole pracuje jedno oddělení školní družiny. Kapacita školy je 65žáků, kapacita školní družiny je 28 žáků. Škola není typem spádové školy, navštěvují ji převážně žáci z Ostřetína a Vysoké u Holic a dále i několik žáků z Horního Jelení. Umožňujeme vzdělávání žákům s individuálními a specifickými vzdělávacími potřebami i žákům nadaným.

Škola je umístěna v centru obce, dopravní spojení do obce je dobré, silnice je však velmi frekventovaná, proto jsou děti po domluvě s rodiči k autobusu doprovázeny paní školnicí. Jídlo je do školy převáženo ze školní jídelny, která je umístěna v budově mateřské školy. Děti mají možnost dostávat kromě oběda i ranní a odpolední svačinu, což většina rodičů považuje za velmi pozitivní.

Vybavení školy

Současná budova školy byla otevřena v roce 1963. Vyučování probíhá ve třech učebnách vybavených ICT technikou. Výukový software je součástí všech počítačů. Každý učitel má k dispozici počítač, ke své práci může dále využít interaktivní tabuli, dataprojektor, digitální fotoaparát. Žákovská i učitelská knihovna je dobře vybavena a je pravidelně doplňována o nové výukové programy, nové knihy, CD...

Na tělesnou výchovu, kroužek sportovní a taneční musíme přecházet do budovy obecního úřadu, kde je v přízemí tělocvična, která však není zcela vyhovující. Chybí dostatečný prostor pro převlékání, hygienické zařízení a prostor pro náradí a náčiní je velmi malý. Oddělení družiny je umístěno v nové přístavbě školy.

Součástí školy je i hřiště s umělým povrchem, je též využíváno celou obcí. V roce 2013 bylo provedeno zateplení budovy základní školy. Materiální podmínky školy jsou více než dobré, v suterénu školy je nevyužitý prostor, který je potřeba do budoucna zrekonstruovat. Z hlediska hygieny jsou podmínky dostačující, není prostor pro rekonstrukci.

Před budovou školy je též prostor pro hry. Budova školy je obklopena zelení a trávníkem, o venkovní prostory se starají zaměstnanci obecního úřadu.

Charakteristika pedagogického sboru

V základní škole pracuje fyzicky pět zaměstnanců: čtyři pedagogické pracovnice a jedna školnice – domovnice. Plný úvazek pokrývají tři učitelé, ostatní úvazky jsou částečné. Tři učitelky a paní vychovatelka mají plnou kvalifikaci. Všichni pedagogové se dále vzdělávají v rámci své odbornosti.

Díky různorodosti zaměření pedagogů, uspokojujeme velké množství potřeb žáků, a to jak v oblasti výuky, tak v oblasti zájmových aktivit. V odpoledních hodinách na škole pracují zájmové kroužky, které vedou paní učitelky.

Dlouhodobé projekty školy

1.Pravidelné projekty - čtyři až pět ročně

Témata: - bezpečnost v silničním provozu – spolupráce s policií ČR
- finanční gramotnost
- hygiena, zdraví, sociálně- patologické jevy – spolupráce s odborníky
- podzimní hry dětí
- svátky – Advent, Vánoce, Velikonoce ve škole
- spolupráce s místním hasičským sborem
- představení pro obec
- vítání nových občanů

Některé probíhají v rámci spolupráce společně s mateřskou školou.

2.Soutěže

Pravidelné: - pěvecká soutěž – Perníkový slávik
- recitační soutěž
- soutěž ve stolním tenisu
- místní kolo přírodovědné soutěže
- sportovní soutěže
- florbal Holice – pořádáme za finanční podpory Svazku obcí Holicka
- atletické sportovní soutěže

3. Plavecký výcvik

Dlouhodobě se plaveckého výcviku účastní žáci 1. – 5. ročníku. Plavecký výcvik probíhá vždy dva následující roky po sobě a další rok neprobíhá. Obec hradí dopravu všem ročníkům.

4. Vycházky do přírody, exkurze, výlety

- vycházky s ekologickým, turistickým, sportovním, pracovním a environmentálním zaměřením
- poznávání našeho regionu
- poznávání ostatních regionů – krásy naší vlasti – návaznost na učivo prvouky, přírodovědy, vlastivědy, tělesné výchovy, pracovní činnosti

5. Dny otevřených dveří, ukázkové hodiny

- pravidelně v měsíci lednu nebo únoru pro zákonné zástupce i veřejnost
- pro děti z MŠ

Během školního roku probíhá řada dalších akcí: divadelní představení, návštěvy výchovně - vzdělávacích programů, besedy,

Spolupráce školy

Budova školy se nachází v centru obce. Její aktivity jsou důležitou součástí života obce. Velmi kladně hodnotíme spolupráci s Obecním úřadem Ostřetín, který se nám snaží dát do rozpočtu dostatek finančních prostředků na provoz a údržbu školy i na modernizaci jejího vybavení a na nákup nových učebních pomůcek. Velmi dobrá je spolupráce s místním hasičským sborem a se sportovci.

Chtěli bychom zlepšit spolupráci se zákonnými zástupci žáků. Někteří zákonní zástupci berou všechny aktivity školy jako samozřejmost a dokonce povinnost, ne všichni jsou ochotni se školou spolupracovat. Budeme se snažit o zlepšení této spolupráce formou společných projektů.

Jako nedostatečnou cítíme spolupráci se školami podobného typu (málotřídní školy). Spolupráce probíhá dvakrát ročně pouze na úrovni ředitelských poraden, chybí spolupráce na úrovni setkávání učitelů podobně zaměřených škol. Proto se snažíme pořádat společné soutěže. Nejužší spolupráce je se ZŠ Horní Jelení, ZŠ Horní Ředice a ZŠ Dolní Ředice. Již několik let pořádáme pěveckou soutěž a florbalový turnaj, na který zveme všechny školy z našeho regionu.

3.Charakteristika ŠVP

3.1.Zaměření školy

Celý náš vzdělávací program je tvořen tak, aby plnil cíle základního vzdělávání a utvářel a rozvíjel u našich žáků klíčové kompetence a tím jim poskytl základ všeobecného vzdělání orientovaného na běžný život. Nedílnou součástí naší výchovné a vzdělávací strategie je propojení vzdělávacího obsahu jednotlivých předmětů s tematickými okruhy jednotlivých průřezových témat.

Školní vzdělávací program Základní školy Ostřetín jsme začali tvořit až po pečlivém prostudování RVP ZV, po ujasnění našich vzdělávacích priorit. Tvorba ŠVP byla týmová práce, vycházející ze SWOT analýzy, sledující čtyři základní aspekty: tzv.silné a slabé stránky a současně možnosti a příležitosti, které se škole k činnosti nabízejí nebo které si škola je schopna vytvořit a rizika a nebezpečí, která škole při činnosti hrozí. Tato SWOT analýza je součástí příloh ŠVP. Z dotazníkového šetření „Kultura školy“ vyplývá, že ve škole je příznivá atmosféra. Všichni pedagogové spolupracovali jak na tvorbě ŠVP, tak na sjednocení metod a forem práce, nad společnými cíly a strategiemi naší školy.

Převažující strategií, kterou se snažíme uplatňovat v procesu učení je spolupráce. Využíváme moderních metod a forem práce(pedagogické pracovníce se stále vzdělávají formou DVPP nebo samostudiem). Výběr učiva v každé vyučovací hodině je promyšlený, připravený, učebny jsou vybaveny a uspořádány tak, aby podporovaly kooperativní učení.

Vedeme žáky k otevřené komunikaci. Snažíme se , aby platila jasná pravidla chování a jednání jednotlivých zúčastněných stran. K zákonným zástupcům i široké veřejnosti přistupujeme partnersky.

Organizační, personální a materiální podmínky výuky odpovídají věku a potřebám žáků. **Pomáháme žákům, kteří mají zvláštní vzdělávací potřeby.** Díky menšímu počtu dětí učitelé dobře znají své žáky, jejich hodnocení je založeno na pozitivním hledisku.

Jde nám o to, aby se žák naučil předkládané poznatky a informace zpracovávat a využít je prakticky ke svému prospěchu. Učil se je vyhledávat,

analyzovat, interpretovat, porovnávat s jinými poznatky a informacemi, tzn. učil se i odpovídajícím činností umožňujícím **osvojení strategií učení a motivoval se pro celoživotní učení.**

ŠVP klade důraz na všestranný rozvoj dětské osobnosti, na rozvoj postojů a obecných kompetencí. Snažíme se o integraci učiva do různých vzdělávacích oblastí, o propojení školního vzdělání se životními situacemi s ohledem na individuální potřeby a zájmy dětí.

Snažíme se pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života

Připravit děti pro život tak, aby byly schopny zodpovědně uplatňovat svá práva a povinnosti, prožívat pozitivní city k ostatním lidem, k sobě samým i k přírodě.

Učíme je chránit si své zdraví, být za ně zodpovědný, umět tolerovat ostatní, učit se s nimi vycházet, mít úctu k duchovním hodnotám odlišných kultur.

Snažíme se o partnerský a přátelský vztah, mezi učiteli a žáky(rodíči), založený na příznivém sociálním klimatu s důrazem na bezpečí, pohodu a kvalitní mezilidské vztahy a způsoby jednání.

Při výuce klademe důraz na aktivní učení, na získávání poznatků při vlastních činnostech(projekty). V rámci svých kompetencí se budeme stále zabývat rekonstrukcí vzdělávacího obsahu v souvislosti s proměnami společnosti. Přejeme si, aby žáci i zákonní zástupci chodili do naší školy rádi a učení je bavilo.

3.2.Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola umožňuje vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Jedná se o žáky se specifickými poruchami učení. Všichni tito žáci jsou vzdělávání formou individuální integrace do tříd. Škola se snaží vytvářet podmínky pro jejich úspěšné vzdělávání, a to zejména formou Plánu pedagogické podpory pro zvládnutí běžného učiva. Žáci mají přizpůsobená kritéria hodnocení(blíže viz. Hodnocení výsledků vzdělávání).

Škola pracuje i se žáky se sociálním znevýhodněním. Jde o žáky z rodinného prostředí kulturně či jinak odlišného. Všechny pracovnice v případě potřeby věnují těmto dětem individuální péči. Individuální přístup vyžadují i žáci z rodin s nízkým sociálním, kulturním nebo ekonomickým postavením. Učitelé volí citlivý přístup pro úspěšnou integraci do běžných tříd. Škola zatím nevzdělávala žáky se zdravotním postižením tělesným, sluchovým, zrakovým nebo s lehkým mentálním postižením. V případě potřeby jsme schopni takového

děti začlenit do běžných tříd vytvořením vhodných individuálních plánů. Škola nemá bezbariérový přístup.

Při diagnostikování výše jmenovaných žáků spolupracujeme se souhlasem zákonných zástupců, (s pedagogicko – psychologickými poradnami (Hradec Králové, Pardubice nebo jednotlivými speciálními pedagogy).

Škola těmto žákům nabízí:

- zapojení do všech činností školních i mimoškolních
- spolupráce s PPP
- respektování individuálních a speciálních potřeb
- úprava organizace výuky(prostory, ITC ve výuce, spec. pomůcky)
- speciální metody a formy výuky
- zohlednění žáků při hodnocení výsledků vzdělávání
- posilování pozitivního přístupu žáka k dalšímu učení
- spolupráce s jinými školami, kteří se zaměřují na tyto žáky(přechod do 6. ročníku)

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Pro mimořádně nadané žáky a žáky nadané se snažíme vytvářet dostatečně podnětné prostředí, které respektuje jejich specifické potřeby. Důležitý je individuální přístup.

Nabízíme:

- samostatný výběr oblasti zájmů a činností
- účast v soutěžích
- zpracovávání problémových úkolů(referáty)
- samostatné projekty z iniciativy žáka a jejich prezentace
- práce ve školním časopisu, práce na www. stránkách školy
- prohloubení vzdělávacího obsahu
- široký výběr odpoledních zájmových aktivit(oblast – počítače, sport, hudba, tanec, umění)
- spolupráce se zákonnými zástupci, hledání vhodných způsobů k rozvoji nadání
- možný přechod do vyššího ročníku ve spolupráci s PPP.

Učební plán školy - Základní škola Ostřetín

První stupeň základního vzdělávání

Oblast	Obor	RVP hodiny	předmět	ŠVP hodiny	1. Ročník	2. Ročník	3. Ročník	4. Ročník	5. Ročník	kontrola
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	35	Český jazyk	40	9	9	8	7	7	40
	Cizí jazyk	9	Anglický jazyk	11	1	1	3	3	3	11
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	20	Matematika	24	4	5	5	5	5	24
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	1	Informační a komunikační technologie	3	0	0	1	1	1	3
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	12	Prvouka	6	2	2	2	0	0	6
			Vlastivěda	4	0	0	0	2	2	4
			Přírodověda	3	0	0	0	1	2	3
Umění a kultura	Hudební výchova	12	Hudební výchova	5	1	1	1	1	1	5
	Výtvarná výchova		Výtvarná výchova	7	1	1	1	2	2	7
Člověk a zdraví	Člověk a zdraví	0								
	Tělesná výchova	10	Tělesná výchova	10	2	2	2	2	2	10
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	5	Pracovní výchova	5	1	1	1	1	1	5
Disponibilní hodinová dotace		14	Čj 5h,Aj 2h,M 4h, ICT 2h,VL+PŘ 1h							
Celkem hodin v 1. - 5. ročníku		118		118	21	22	24	25	26	118
Ročníková maxima					22	22	26	26	26	

4.2 Poznámky k učebnímu plánu

Učební plán podle oblastí a oborů vychází z RVP ZV, uvádí počet vyučovacích hodin dotujících jednotlivé vyučovací předměty. Vychází z podmínek málotřídní školy, rozvrh hodin je tvořen s ohledem na skutečnost, že výuka probíhá ve dvou i třech ročnících v jedné třídě.

Vyučovací předměty Český jazyk a Anglický jazyk vycházejí ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Oba předměty využívají disponibilní časové dotace. U českého jazyka je to pět hodin a tato dotace bude využita k realizaci průřezových témat. Výuka anglického jazyka využívá disponibilní časové dotace dvou hodin z důvodu výuky již od prvního ročníku a k realizaci průřezových témat.

Vzdělávací oblast matematika a její aplikace využívá čtyři disponibilní hodiny, oblast Informační a komunikační technologie dvou disponibilních hodin a do výuky je zařazen tento předmět jednou hodinou týdně ve 3. 4. a 5. ročníku. Získané dovednosti využívají žáci téměř ve všech ostatních vyučovacích předmětech.

Realizace oblasti Člověk a jeho svět je posílena o jednu hodinu a je určena též k realizaci průřezových témat.

Disponibilní časové dotace u jednotlivých vzdělávacích oblastí jsou určeny k posílení vyučovacích hodin v předmětech, kde jsou realizována průřezová témata a k posílení časové dotace jednotlivých vzdělávacích oblastí a oborů nad rámec vymezené minimální časové dotace.

5. Učební osnovy

Společné strategie pro výuku v jednotlivých vzdělávacích oblastech

Při vyučovacím procesu klademe důraz na rozvoj postojů, hodnot, obecnějších kompetencí, kvalitní komunikaci a spolupráci s žáky i zákonnými zástupci. Do vyučovacích jednotek zařazujeme relaxační chvíle, komunitní kruh, dbáme na vhodné hygienické podmínky.

Metody a formy práce jsou založeny na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivých činnostech, hře a spolupráci. Typické je prolínání učiva ze všech vzdělávacích oblastí s využitím pomůcek a digitálních technologií.

Uplatňování klíčových kompetencí při výuce:

Učitel vede žáky k:

Kompetence k učení

- správné organizaci práce
- poznávání různých metod při zvládání učiva
- předávání informací
- pochopení rozdílu mezi slovem a pojmem
- soustředění pozornosti na daný problém
- zájmu o učení
- učení textu
- budování funkční gramotnosti

Kompetence k řešení problémů

- k vědomému rozpoznání problému a snaze o řešení
- práci s informacemi
- k samostatnosti při řešení problému
- ukazuje možnosti řešení podobných problémů
- zodpovědnosti za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- vytváření praktických komunikativních dovedností
- přesnému a jasnému vyjadřování
- naslouchání druhým a vhodnému reagování na projevy druhých
- postupnému vytváření dovednosti čtení s porozuměním
- získávání informací z různých zdrojů
- pochopení kultivované komunikace

Kompetence sociální a personální

- spolupráci ve skupině
- vytváření pozitivní atmosféry při komunikaci ve skupině
- poznání pravidel dialogu a výhod z něho získaných
- zdravému rozvoji sebevědomí ve skupině
- zdravému životnímu stylu

Kompetence občanské

- respektování názorů druhých lidí
- chápání norem ve společnosti, rodině, ve skupině cizích lidí a ve škole
- nenásilně vede k poznání našich kulturních tradic, iniciuje zájem o kulturní a sportovní aktivity
- samostatnosti, odpovědnosti za sebe i své zdraví

Kompetence pracovní

- vytváření základních pracovních návyků
- reflexi, sebereflexi, hodnocení i sebehodnocení
- integraci poznatků z různých vzdělávacích oblastí

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

-předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Tématické okruhy průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

a) osobnostní rozvoj

rozvoj schopností poznávání

- cvičení smyslového vnímání , pozornosti a soustředění
- cvičení dovedností zapamatování
- řešení problémů
- dovednosti pro učení a studium

sebepoznání a sebepojetí

- já jako zdroj informací o sobě
- druzí jako zdroj informací o mně
- moje tělo, psychika, co o sobě vím a co ne

seberegulace a sebeorganizace

- cvičení sebekontroly, sebeovládání, vůle, prožívání
- organizace vlastního času, učení
- stanovování osobních cílů

psychohygiena

- dovednosti pro pozitivní naladění mysli
- sociální dovednosti pro předcházení stresům
- hledání pomoci při potížích

kreativita

- tvořivost v mezilidských vztazích

b) sociální rozvoj

poznávání lidí

- vzájemné poznávání ve třídě
- rozvoj pozornosti vůči odlišnostem
- chyby při poznávání lidí

mezilidské vztahy

- chování podporující dobré vztahy
- empatie, respektování, podpora, pomoc
- vztahy a naše třída

komunikace

- cvičení pozorování a aktivního naslouchání
- dovednosti pro sdělování verbální i neverbální
- monolog, vedení dialogu
- komunikace v různých situacích
- řešení konfliktů, vysvětlování, žádost
- dovednosti komunikační obrany proti agresi manipulaci

kooperace a kompetence

- rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci
- rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situace soutěže

c) morální rozvoj

řešení problémů a rozhodovací dovednosti

- z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí
- zvládání učebních problémů

hodnoty, postoje, praktická etika

- odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respektování

Výchova demokratického občana

Občanská společnost a škola

- demokratická atmosféra a demokratické vztahy
- spolupráce školy s obcí a místními dobrovolnými spolky

Etická výchova:

Témata etické výchovy vytvářejí řadu mezipředmětových vztahů, jsou probírána nejčastěji v rámci ostatních vzdělávacích oborů: český jazyk a literatura, cizí jazyk, člověk a jeho svět atd.

- mezilidské vztahy a komunikace
- sebehodnocení, hodnocení druhých
- řešení problémů a úkolů
- komunikace citů, empatie, asertivita
- zvládání agresivity, sebeovládání, soutěžení a soupeření
- reálné a zobrazené vzory
- prosociální chování v osobních vztazích
(pomoc, darování, dělení se, spolupráce, přátelství)
- prosociální chování ve veřejném životě
(solidarita, sociální problémy)
- etické hodnoty
- sexuální zdraví
- rodinný život

- ekonomické hodnoty
- ochrana přírody a životního prostředí

Očekávané výstupy:

1. období – žák

-
- oslovování křestními jmény, používání vhodného pozdravu, naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, omluva
 - základní vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým
 - základy pozitivního hodnocení a přijetí druhých
 - zvládá prosociální chování: pomoc, dělení se, vyjadřuje soucit a zájem
 - využívá prvky tvořivosti při plnění společných úkolů
 - vyjadřuje city, adekvátně poskytuje pomoc

2. období- žák

- reflektuje prvky neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy, z verb. komunikace zvládá položit vhodnou otázku
- uvědomuje své schopnosti a silné stránky, utváří pozitivní sebehodnocení
- těší se z úspěchu jiných, vyjadřuje účast na radosti i bolesti druhých
- identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými na základě empatického vnímání pomáhá druhým
- realizuje se v mezilidských vztazích – v rodině i ve škole
- dokáže rozlišit vhodné a nevhodné nabídky k aktivitě – reaguje asertivně

5.1. Český jazyk a literatura

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Týdenní vyučovací dotace v 1. a 2. ročníku je 9 hodin, ve 3. ročníku 8 hodin a ve 4. a 5. ročníku 7 hodin. Dovednosti získané v tomto vzdělávacím oboru jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání.

Materský jazyk v mluvené i psané podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko – kulturní vývoj lidské společnosti, žáci se učí komunikovat a vnímat sebe sama i okolní svět.

Vzdělávací obsah má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova. Ve vyučovacích hodinách se vzdělávací obsah vzájemně prolíná.

V českém jazyce rozvíjíme digitální kompetenci žáků tím, že:

- dáváme žákům prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů)
- vedeme žáky ke zjištění, které čtenářské strategie jsou vhodné i pro digitální čtení, a k využívání grafických organizérů pro třídění a uspořádání informací
- učíme žáky využívání navigace v různých prostředích obrazovky (např. šipky, mapy stránek, nelineární navigace)
- klademe důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají, a na ověřování informací z více zdrojů
- podporujeme žáky v získání dovedností a návyků spojených s psaním na dotykovém displeji a v orientaci v rozložení jednotlivých znaků, velkých a malých písmen, číslic a symbolů na klávesnici vedeme žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi
- učíme žáky vybírat vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení (SMS, e-mail, chat) a pro sdílení výsledků samostatné nebo společné práce
- motivujeme žáky k tvorbě příběhů prostřednictvím digitálního storytellingu
- umožňujeme žákům využívání online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov)

- vedeme žáky k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství

Vymezení učiva

Komunikační a slohová výchova

- a) **čtení** - praktické(technika čtení) - pozorné
 - plynulé
 - orientace v textu
 - věcné(zdroj informací) - vyhledávání klíčových slov
- b) **naslouchání** - praktické(kontakt s partnerem)
 - věcné(soustředění)
 - aktivní(umět reagovat)
- c) **mluvený projev** – základní techniky – dýchání
 - tvoření hlasu
 - výslovnost
 - vyjadřování) v závislosti na situaci)
 - komunikace(pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva oznámení, vypravování, dialog)
 - základní komun. pravidla(střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování)
 - mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)
- d) **písemný projev** – základní hygienické návyky – správné sezení
 - zach. s graf. mater.
 - držení psacího náčiní
 - hygiena zraku
 - technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný pís. projev, formální úprava textu)
 - žánry písemného projevu (adresa, blahopřání, pozdrav, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis, jednoduché tiskopisy, vypravování)

Jazyková výchova

- a) **zvuková stránka jazyka** – sluchové rozlišení hlásek
 - výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin

- modulace souvislé řeči(tempo, intonace, přízvuk)

b) slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy

- význam slov
- sl. jednoznačná, víceznačná, antonyma, synonyma, homonyma
- stavba slova(kořen, část předponová a příponová, koncovka)

c) tvarosloví – slovní druhy

- tvary slov

d) skladba – věta jednoduchá a souvětí

- základní skladební dvojice

d) pravopis – lexikální

- základy morfologického pravopisu(koncovky přídavných jmen tvrdých a měkkých)
- základy syntaktického pravopisu(shoda přísudku s holým podmětem)

Literární výchova

a) poslech literárních textů

b) zážitkové čtení a naslouchání

c) tvořivé činnosti s literárním textem –přednes

- volná reprodukce
- dramatizace
- vlastní výtvarný doprovod

d) základní literární pojmy – literární druhy a žánry(rozpočítadlo, hádanky,

- říkanky,báseň, pohádka, bajka,povídka)
- spisovatel, básník, kniha, čtenář
- divadelní představení, herec, režisér,
- verš, rým, přirovnání

Očekávané výstupy – Komun. a sloh. výchova

1. období – žák:

- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru

- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním, včetně návyků spojených s používáním digitálních technologií
- využívat digitální technologie při tvorbě vlastního sdělení

2. období – žák:

- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si zněj podstatná fakta
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti

Očekávané výstupy – Jazyková výchova

1. období - žák

-
- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
 - porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná
 - porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
 - rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
 - užívá v mluveném projevu správně gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
 - spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
 - rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
 - odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický še; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

2. období - žák

- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
- vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu
- vyhledává základní informace v doporučených digitálních zdrojích, porovnává informace z různých zdrojů
- využívá vybrané formy elektronické komunikace, respektuje pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při elektronické komunikaci

Očekávané výstupy – Literární výchova

1. období - žák

- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

2. období - žák

- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma, rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy
- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty, včetně textů elektronických

Vztah průřezových témat k vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace

I. Osobnostní a sociální výchova

K této vzdělávací oblasti má osob. a soc.výchova nejzřetelnější vztah.

- rozvoj vyjadřovacích schopností dítěte napomáhá zvládnutí vlastního chování
- vytváření mezilidských vztahů, uvědomění si rozdílů mezi lidmi
- dobrá komunikace s okolím
- vede k sebepoznání, k poznávání ostatních lidí k poznávání hodnot
- cvičí verbální i neverbální komunikaci, osvojování komunikačních strategií

II. Výchova demokratického občana

Toto téma vede k vědomému respektování a dodržování práv a svobod člověka.

- pravidla jakékoli komunikace úzce souvisí s oblastí rozvíjející jazyk
- realizace chování
- rozvoj vyjadřovacích schopností přispívá k rozvoji komunikace a spolupráce s ostatními
- umožňuje nalézat příčiny nedorozumění

III. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Český jazyk je nejen nástrojem:

- učení, zpracování informací
- prezentace postojů a názorů
- pro osvojování dalších jazyků a poznávání kultur jiných národů
- pomáhá překonávat stereotypy a předsudky
- podporuje pozitivní vztah k tradičním hodnotám

IV. Multikulturní výchova

Toto průřezové téma prostupuje všemi vzdělávacími oblastmi.

- budování vztahů k odlišnostem ve společnosti

- v úrovni komunikace vede žáky k toleranci a k připravenosti nést zodpovědnost za své verbální i neverbální projevy uvnitř majoritní společnosti i v komunikaci s minoritami

V. Environmentální výchova

Důraz na propojení rozvoje myšlení a ovlivňování rozvoje emocionální stránky osobnosti žáků vede i k ovlivnění komunikačních dovedností.

- přesné verbální zpracovávání pozorování
- výstižná formulace při hodnocení oklí
- vyjadřuje názory k problémům životního prostředí a obhájí svá stanoviska k nim

VI. Mediální výchova

Cílem na úrovni základní školy je dát žákům základ v mediální gramotnosti.

- naučit vnímat, analyzovat, interpretovat i tvořit mluvené a psané text odpovídající různým komunikačním záměrům
- zvládnout základy veřejné komunikace, argumentace a vedení dialogu
- kriticky číst a vnímat mediální sdělení, umět je konfrontovat s realitou
- umět na odpovídající úrovni odhalovat manipulaci a bránit se jí

1. období 1. - 3. ročník	Komunikační a slohová výchova
-------------------------------------	--------------------------------------

ŽÁK

Dílčí výstup	Téma	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Základy čtenářské techniky Rozvíjení dovedností číst s porozuměním Získávání věcných informací Formulace estetického zážitku Orientace ve struktuře textu	- čtení písmen, slov, vět - rozhovor na dané téma - práce s textem, s obrázkovou osnovou - práce s encyklopediemi - tvorba slohového útvaru popis (klíčová slova, věty) - rozhovor, telefonický rozhovor, dialog - obsah díla	Etická výchova Výchova demokratického občana Mediální výchova
porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	Kontrola žákovi reakce Písemná i mluvená sdělení	- formulace otázek - přesné vyjadřování - rozhovory na dané téma - zobec. a formulace tvrzení	Environmentální výchova Etická výchova
respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru	Monolog Dialog Konvenční chování	- dramatizace textů - promluva, situační dialog - pozdrav, oslovení, příkaz, zákaz, prosba - formulace jasné a výstižné otázky a odpovědi	Etická výchova Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	Grafická a zvuková podoba řeči Přízvuk v předložkových spojeních	- nácvik čtenářské techniky - docvičování výslovnosti - výslovnostní cvičení	
v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	Souvislý projev před spolužáky Nácvik přiměřeného rytmu a tempa řeči	- říkadla - didaktické hry - jazykolamy - nácvik veřejného projevu na dané téma	Mediální výchova
volí vhodné verbální i	Přímá výběrová Reprodukce	-otázky, dílčí úkoly k jednotlivým textům	Etická výchova

nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	Vědomé užívání jazykových prostředků	-výběr vhodných slov	Mediální výchova
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	Mluvený projev Vyjádření svého názoru	-popis - vypravování - motivační rozhovory - tvorba komun. otázky sdělov. vlast. zážitků	Multikulturní výchova Osobnostní asociální výchova
zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	Uvolnění ruky Hygienické návyky	- cviky pro jemnou motoriku ruky - správné sezení - jemný úchop psacího náčiní - správné držení těla při práci s digitálními technologiemi, správné sezení při psaní včetně návyků spojených s využíváním digitálních technologií	
píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	Postupné zvládnutí grafémů Prostor k opravě Aplikace pravopisných pravidel	-návěk jednotlivých písmen - opis, přepis textu - autodiktát - cvičení na tvary písmen -čtení z půleného řádku -dopisování textu podle smyslu -doplňovací cvičení - psaní vlastního textu	Výchova demokratického občana
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	Tvorba krátkých písemných projevů Pravopis lexikální	-opis textu -sestavování textů z nabídnutých komponentů -pozdrav -doplňovací cvičení - výpis slov se sledovaným jevem dle motivačního obrázku - psaní vlastního textu	Mediální výchova Etická výchova
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Posloupnost událostí v průběhu času	- práce s obrázkovou osnovou - uspořádání pokračování načaté řady -kresba vlastní obrázkové osnovy	Výtvarná výchova Environmentální výchova

	Posloupnost informací	- reprodukce textu podle obrázkové osnovy - vkládání vět - reprodukce nespojitého textu souvislým způsobem	Mediální výchova Etická výchova
2. období 4. -5. ročník		Komunikační a slohová výchova	

Žák

Dílčí výstup	Téma	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Různá formulace zadání úkolů Soustředěná pozornost	- mluvní cvičení - parafráze, ironie, anekdoty - nácvik veřejné komunikace, přednes výrazné čtení, referáty na různá témata (odborné, umělecké)	Výchova demokratického občana Výchova k myšlení v evropských a glob. souvisl.
rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	Název k zadanému textu Přiřazení odpovídajícího textu Odborný text	- popis - tvorba odborného textu	Osobnostní a sociální výchova Etická výchova
posuzuje úplnost, či neúplnost jednoduchého sdělení	Hodnocení všech informačních náležitostí Úplnost textu z hlediska jazykového	- zpráva - oznámení - formulace pravidel (posouzení) - popis - vypravování	Mediální výchova Etická výchova
reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	Pozorně naslouchá s porozuměním Nácvik veřejné komunikace	- reprodukce vzkazu - reprodukce krátkých příběhů s oporou bodové osnovy - vysvětlení podstaty jevu - referát	Multikulturní výchova Environmentální výchova Etická výchova
vede správně dialog, telefon. rozhovor, zanechá vzkaz na	Smysluplná komunikace	- dialog při rozhovoru, tel. rozhovoru se známým i cizím partnerem v různých	Mediální

záznamníku		komunikačních situacích - čtení elektronických textů, význam piktogramů - žánry písemného projevu SMS	výchova
rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	Hledání významu sdělení Příprava Odhalení manipulačního významu slov	- cvičení – jiná intonace ve výpovědi(anekdoty) - cvič. na odhal. skryt. významu textů -tvorba reklamních textů - pravidla bezpečnosti elektronické komunikace	Osobnostní a sociální výchova Etická výchova
volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	Kultivovaný projev	-cvičení s využitím různých zvukových prostředků mluvené řeči	Výchova demokratického občana
rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	Základní útvary ČJ	- cvičení na použití spisovné a hovorové formy ČJ - cvičení na vědomé použití vhodných jazykových prostředků v různých kom. sit.	Multikulturní výchova Etická výchova Mediální výchova
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Komunikační žánry	- adresa, pozdrav z prázdnin, dopis, vzkaz, pozvánka, prosba, žádost, omluva -popis, vyprávění -charakteristika -referát	Osobnostní a sociální výchova
sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	Tvorba osnovy	- dle obrázkového textu za pomoci klíčových vět - tvorba osnovy k textu verbálnímu - tvorba textu dle osnovy	Výtvarná výchova Mediální výchova Etická výchova

**1.období
1., 2. a 3. ročník**

Jazyková výchova

ŽÁK

Dílčí výstup	Téma	Učivo	Mezipředmět. vztahy a průř. témata
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slov, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Věta, slovo, slabika, hláska	<ul style="list-style-type: none">- Písmeno malé, velké , tištěné, psané- identifikace hlásky ve slově- pozice hlásky ve slově(náslovná, koncová, vnitřní)- určování počtu slabik- správné kladení slovního přízvuku-rozdělení hlásek(samohlásky, souhlásky, dvojhásky)- souhlásky znělé i neznělé- slabikotvorné r, l, ě-význam slabiky pro dělení slov- stavba slova- psaní jednoduchých slov na klávesnici	
porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená, vyhledává v textu slova příbuzná	Slovní zásoba Slovní význam	<ul style="list-style-type: none">- slovo nadřazené, podřazené, souřadné-slovo a skutečnost- slova významem podobná, příbuzná, protikladná- synonyma, slova víceznačná, spisovná, nespisovná, citově zabarvená- slova příbuzná	
užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a	Tvary slov	<ul style="list-style-type: none">- nauka o slově- tvoření vět- krátké mluvené projevy-poznávání spisovných tvarů	Osobnostní a sociální výchova

sloves			
porovnává a třídí slova podle zobecněného významu -děj, věc, okolnost, vlastnost	Slovo a jeho význam Třídění	- cvičení na slovně druhovou klasifikaci –podstatná jména, slovesa, předložky, vlastní jména - slovesa – pojmenování děje -třídění a třídící kritéria - slova ohebná a neohebná	
rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	Určování slovních druhů	- určování slovních druhů kromě zájmen a příslovčí tvary sloves - časování	
spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spoj. výrazy	Věta Souvětí	- základní skladební dvojice - spojení dvou nebo více vět -spojky a jejich funkce -pořádek vět - jednoduché větné vzorce - doplňování souvětí	
rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové a zvukové prostředky	Druhy vět	- věta oznamovací, tázací, rozkazovací, přací - odlišování a zdůvod. druhů vět - psaní vět s náležitými znaménky	
odůvodňuje a píše správně: - i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; - dě, tě, ně,u,ú/ů - bě, pě , vě, mě(mimo morfol. švu) - velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	-Pravopis	-psaní ě - pravopis po měkkých a tvrdých souhláskách - vyslovování a psaní souhlásek na konci a uvnitř slova - výslovnost a psaní slov ve skupině dě,tě, ně, bě, pě, vě, mě -pravopis po obojetných souhláskách - psaní vlastních jmen osob, zvířat, měst, vesni, hor, řek...	

2. období 4., a 5. ročník	Jazyková výchova
--------------------------------------	-------------------------

Žák

Dílčí výstup	Téma	Učivo	Mezipředmět. vztahy a průř. témata
porovnává významy slov, zvláště slova podobného nebo stejného významu a slova s více významy	Nauka o slově	- slova jednoznačná, mnohoznačná, slova citově zabarvená	
rozlišuje ve slově kořen část příponovou, předponovou a koncovku	Stavba slova Pravopis	-hlásková podoba slova - části slova(kořen, část předponová, příponová, koncovka) -odvozování předponami a příponami - souhláskové skupiny na styku předp., přípony a kořene - předpony s, z, vz - předložky s, z - skupiny bě/bje, mě/mně, tam, kde se setkává předpona ob a v s kořenem na je - dělení slov na konci řádku - tvorba tabulky s využitím digitálních technologií	
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve	Tvarosloví	- určování slovních druhů - vzory podstatných jmen – skloňování - infinitiv sloves	

svém mluveném projevu		<ul style="list-style-type: none"> -určité slovesné tvary – osoba,číslo, čas -slovesné způsoby – určování v textu - časování sloves v oznamovacím způsobu -mluvnické kategorie podstatných jmen - druhy přídavných jmen - podmiňovací způsob u slovesa být -zájmena – seznámení s jejich druhy -zájmena osobní - číslovky 	
rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	Nauka o slově	- slova spisovná a nespisovná	
vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné ZSD označuje základ věty	Skladba	<ul style="list-style-type: none"> - stavba věty jednoduché - základní větné členy - druhy podmětů a přísudků 	
odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí	Skladba	- spojování vět v souvětí spojovacími výrazy	
píše správně i/y ve slovech s obojetnými souhláskami	Pravopis	<ul style="list-style-type: none"> - procvičování vyjmenovaných slov - pravopis přídavných jmen -koncovky podstatných jmen 	
zvládá základy syntaktického pravopisu	Skladba Přímá řeč	<ul style="list-style-type: none"> - shoda podmětu s přísudkem, psaní i/y v přičestí minulém - přímá řeč, řeč mluvčího, rozlišování řeči přímé a věty uvozovací -interpunkce u řeči přímé 	

2. období 4. a 5. ročník	Literární výchova
-------------------------------------	--------------------------

Žák

Dílčí výstup	Téma	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřez. témata
vyjadřuje své dojmy a zaznamenává je	Estetický zážitek Vlastní tvorba	-zážitkové čtení a naslouchání -vyjadřuje své dojmy z četby, divadla, filmu - čtenářský deník - čtení s využitím digitálních technologií	Výtvarná výchova Osobnostní a soc. výchova Etická výchova
volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	Praktické činnosti z poslechu i vlastní četby	- poslech literárních textů - přednes vhodných literárních textů -volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu -dramatizace -vlastní výtvarná nebo literární tvorba -používá přirovnání ve vlastních textech - tvorba vlastního textu s využitím digitálních technologií	Hudební výchova Výtvarná výchova Etická výchova Mediální výchova Multikulturní výchova
rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Literární druhy a žánry	-rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň -pohádka, bajka, legenda, povídka, román -divadelní představení, film - rozdíly mezi dramatizací a uměl. textem	Hudební výchova Multikulturní výchova Etická výchova Vých. k myšlení v evrop. a globál. souvisl.
při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Literární pojmy	- verš, rým, básník, próza, román, ilustrátor, ilustrace, spisovatel, režisér, herec, přirovnání -jméno autora, hledání jeho dalších děl, - žánrové zařazování a srovnávání	Výtvarná výchova Výchova demokratického občana

1. období 1., 2. a 3. ročník	Literární výchova
---	--------------------------

Žák

Dílčí výstup	Téma	Učivo	Mezipřed. vztahy a průř. témata
čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Praktické čtení a memorování textů	-recitace kratších básnických textů, rozpočítadla, říkadla, jazykolamy - přednes básní před třídou, veřejností - přednes vhodné prózy	Výchova demokratického občana Hudební výchova
vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Estetický zážitek	-poslech literárních textů -vyjádření vlastních dojmů (slovním vyjádřením, ilustrací) -co rádi čteme, posloucháme -ilustrace literárního díla -líčíme atmosféru příběhu	Osobnostní a sociální výchova Výtvarná výchova Etická výchova
rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Literární druhy	-poezie: báseň, verš, rým, rytmus, přízvuk, přednes -próza: vyprávění, vypravěč, příběh, děj, prostředí, přirovnání -divadlo: jeviště, herec, divák -ilustrace: ilustrátor -poznáváme pohádkové postavy, postavy z příběhů ze života dětí, hodnotíme -pohádka bajka, pověst, povídka	Výchova k myšlení v evr. a globál. Souvislostech Výtvarná výchova
pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Činnosti	- sestavování a dokončování textů - práce s rytmem a rýmem, přednes -vytváření vlastních textů -dramatizace(pohádky, povídky, básně s dějem) -kombinace verbálního a výtvarného projevu (volná	Mediální výchova Etická výchova Hudební výchova Výtvarná výchova

		reprodukce, vlastní výtvarný doprovod) - čtení s využitím digitálních technologií	

5.2.Anglický jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Anglický jazyk

Vyučovací předmět má časovou dotaci 1 hodinu týdně v 1. a 2. ročníku, 3 hodiny týdně v 3., 4. a 5. ročníku. Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků, čemuž je podřízena i veškerá výuka gramatiky. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech. Žáci musí rovněž porozumět čtenému textu, který výběrem slov odpovídá jejich jazykové úrovni. Výuka seznamuje žáky s reáliemi zemí, jež tímto jazykem hovoří. Znalost cizího jazyka vede žáky k pochopení jiných cizojazyčných kultur, prohlubuje v nich toleranci k nim a je nedílnou součástí komunikace mezi nimi.

V anglickém jazyce rozvíjíme digitální kompetence tím, že:

- motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- vedeme žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů

Rozvíjené klíčové kompetence

1. Kompetence k učení
1. Kompetence k řešení problémů
2. Kompetence komunikativní
3. Kompetence sociální a personální
4. Kompetence občanské
5. Kompetence pracovní
6. Kompetence digitální

Očekávané výstupy za 1.období

Receptivní produktivní a interaktivní řečové dovednosti

- žák čte a vyslovuje foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby
- žák rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje
- žák rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova

- žák pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění
- žák používá abecední slovník učebnice

Očekávané výstupy za 2. období

Receptivní řečové dovednosti

- žák rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům
- žák rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci
- žák čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu
- žák vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku
- žák používá dvojjazyčný slovník

Produktivní řečové dovednosti

- žák sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů
- žák reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace
- žák obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu

Interaktivní řečové dovednosti

- žák se aktivně zapojuje do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci
- žák napíše jednoduché texty v elektronické podobě, vyplnit osobní údaje do formuláře za použití klávesnice pro daný jazyk

Výchovné a vzdělávací strategie

Metody a formy práce jsou založeny na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivých činnostech a hře. Výuka je výrazně propojena nejen s mateřským jazykem, ale též s hudební, pohybovou, výtvarnou a dramatickou výchovou, z nichž přebírá některé techniky a obohacuje je novými prvky (viz např. hraní rolí, ...), využívá se nahrávek, říkanek, básniček, písniček a jiných textů v interpretaci rodilých mluvčích.

1. Skupinová práce žáků – práce ve skupinách je aktivní. Umožňuje žákům, aby si procvičili slovní zásobu, jež se učí. Nesmělí žáci, kteří nevystoupí před třídou, se obvykle nechají snadněji přimět k aktivitě ve skupině.
1. Didaktické hry, kvízy, křížovky, doplňovačky,
2. Dramatizace k jednotlivým tématům
3. Samostatné práce k jednotlivým tématům, projekty
4. Učení z textu a vyhledávání informací
5. Učení ze zkušenosti

6. Samostudium a domácí úkoly
7. Návštěvy, exkurze
8. Práce s počítačem – výukové programy: Terasoft –Angličtina1,Angličtina 2; Silcom – multimedia - Dobrodružná angličtina

Použitá literatura: Tomáš Houška: Škola hrou, 1991

Geoffrey Petty: Moderní vyučování,1993

Hana Kasíková: Učíme se spolupráci, 2005

Charles A. Smith: Třída plná pohody, 1993

Jana Hanšpachová: Angličtina plná her, 2005

1.období – 1. – 3. ročník

Dílčí výstupy	Téma	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
-žák si uvědomuje existenci odlišných hlásek v angličtině, napodobuje výslovnost vzorových slov. Pozdraví a rozloučí se s kamarádem. Představí se a zeptá se na jméno.	Hello Goodbye	What's your name? My name is..... I am..... My adress. Wocabee – osobní údaje, vytvoření hesla.	Český jazyk Hudební výchova Výtvarná výchova Multikulturní výchova
-žák reaguje na jednoduché školní příkazy a sám je aktivně používá. Poznává základní školní pomůcky. Určuje barvy. Počítá	School	What is this? Colours. Numbers 1- 12. Please. Thank you. Stand up, sit down, point to..... A/an Furniture	Matematika Výtvarná výchova Multikulturní výchova

od 1 – 12. Rozlišuje používání členu a/an. Výměna osobních údajů.		How old are you? What is your favourite colour?	
- žák pojmenovává běžné domácí mazlíčky, tvoří krátkou odpověď se slovesem to be, to have - porozumění příběhu a jeho dramatizace	My pets - animals	It is..... Is it a? Yes, it is. No, it isn't . Big, little. Have you got a? Yes, I have. No, I haven't.	Prvouka Český jazyk Hudební výchova Výtvarná výchova Environmentální výchova
- žák vyjádří své nálady, pocity, popíše vzhled svůj nebo jiné osoby, používá další pozdravy a zdvořilostní fráze - psaní krátkého emailu o sobě, rodině a svých zájmech	My face	I am + adjective He is..... She is..... He has got..... She has got..... Are you.....? Good morning, good afternoon, good evening How are you? I am fine, thank you.	Prvouka Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana
-žák vyjmenuje rodinné příslušníky, popíše jejich vzhled a vlastnosti. Používá ukazovací zájmeno this. Tvoří oznamovací věty, otázky a krátké odpovědi se slovesem to be, mluvení o počtu sourozenců, psaní krátké textové zprávy v digitálním prostředí, ve které uvede informaci o místě a čase	My family	How many.....have you got? I have got... This is my..... Who is this? It is.....	Prvouka Výtvarná výchova Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana
-žák popíše části těla, mluví o svém oblečení, popíše barvu oblečení. Používá sloveso to have v oznamovací větě. Vytvoří anglickou větu podle pravidel slovosledu.	My body My clothes	You have got..... It has got..... Has it got.....?	Prvouka Výtvarná výchova Hudební výchova Osobnostní a sociální výchova
-žák mluví o tom, co má a nemá rád. Popisuje běžné	Food	What do you like? I like/I don't like Do you like.....?	Prvouka Výtvarná výchova

potraviny, vyjmenuje základní druhy ovoce a zeleniny, vyjadřuje libost a nelibost, ptá se ostatních, co mají rádi, na totéž odpovídá, používá slovesa like a eat v přítomném čase prostém, v oznamovací větě, otázce i krátké odpovědi. Objednávání jídel.		Yes, I do. No, I don't.	Environmentální výchova
-žák určuje zvířata na obrázku, využívá dřívějších znalostí k utřídění informací.. Popisuje zvířata v zoo, používá existenciální vazbu there is/there are.	Animal safari	There is..... There are.....	Prvouka Matematika Výtvarná výchova
-žák vyjmenuje nejznámější hračky, ptá se na totéž a odpovídá, popisuje dětský pokoj, určuje polohu jednotlivých věcí a hraček, na totéž se ptá, rozumí použití předložek in, on, under	My favourite things		Prvouka Matematika Pracovní činnosti Osobnostní a sociální výchova
-žák se seznamuje s průběhem svátků Halloween, s průběhem anglických vánoc a velikonoce, osvojuje si typickou slovní zásobu, čte krátké texty na dané téma	Christmas Easter Halloween		Prvouka Výtvarná výchova Hudební výchova Osobnostní a sociální výchova Multikulturní výchova

2. období - 4. a 5. ročník

-žák si opakuje základní pravidla výslovnosti, přízvuk, vázání, rytmus, větné melodie. Zvládá základy techniky čtení a psaní. Do formuláře zapíše své jméno, věk, adresu, email.	Hello and goodbye	What's this? It's a This is..... Articles: a, an, the Whose.....? Plural nouns: regular and irregular There's/are Wocabee – osobní údaje, vytvoření hesla.	Český jazyk Hudební výchova Výtvarná výchova Multikulturní výchova
-žák se jednoduše ústně vyjadřuje, porozumí krátkému vyslechnutému sdělení, zvládá pravopis produktivně osvojených slov a tvarů, má základní poznatky o psaní velkých písmen	Communication	To be Names Countries Numbers 0 – 100 The alphabet Spelling Adjectives Colours Parts of the body	Český jazyk Hudební výchova Osobnostní a sociální výchova
-žák zvládá základní podobu vět oznamovacích, tázacích, rozkazovacích, rozumí běžným pokynům a sám je udává, formuluje otázky a odpovídá na ně. Písemně obměňuje krátké probrané texty.	My world My town	To have got Pets Days of the week This/These	Český jazyk Hudební výchova Výtvarná výchova Vlastivěda Multikulturní výchova Výchova demokratického občana
- žák si vyžádá a podá jednoduchou informaci, reaguje ve vymezených situacích a vede jednoduchý dialog v rámci vymezených tématických okruhů, recituje z paměti několik říkanek, umí anglickou píseň, žák si osvojí základní časové a prostorové vztahy - žák napíše krátkou textovou zprávu v	Free time	Present simple Time	Přírodověda Český jazyk Hudební výchova Výchova demokratického občana

digitálním prostředí, ve které uvede informaci o místě a čase			
-žák poslouchá reprodukované projevy, čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché připravené texty obsahující převážně známé jazykové prostředky, vybírá z jednoduchého textu základní informace, při četbě používá abecední slovník	Places in my life My town My house	The house – rooms and furniture Places and buildings in a town Can There is/are Let's..... Must.....	Přírodověda Vlastivěda Hudební výchova Výtvarná výchova Výchova demokratického občana
- žák po audioorální přípravě sestaví jednoduché sdělení (pozdrav, vzkaz, blahopřání, krátký dopis). Získá základní poznatky o dělení slov a o interpunkci - psaní krátkého emailu o sobě, rodině a svých zájmech	People	Describing people Present continuous How much.....? Physical descriptions Adjectives Housework Clothes	Český jazyk Hudební výchova Multikulturní výchova
-žák porovnává české a britské školy, anglická a česká jména, získává základní geografické údaje týkající se nejvýznamnějších zemí příslušné jazykové oblasti, poznává známá města, některé kulturní památky, různé zajímavosti ze života dětí, odlišné zvyky apod.	Our school British school English in the world	Past simple Ordinal numbers	Vlastivěda Hudební výchova Výtvarná výchova Multikulturní výchova Výchova demokratického občana
- žák se seznamuje s průběhem svátků Halloween, s průběhem anglických vánoc a velikonoce, osvojuje si typickou slovní zásobu, čte krátké texty na dané téma, recituje krátkou	Christmas Easter Halloween	Future simple	Výtvarná výchova Hudební výchova Vlastivěda Osobnostní a sociální výchova Multikulturní

básničku.			výchova
- žák rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zvláště pokud má k dispozici vizuální oporu		Interaktivní výukové materiály	Český jazyk Vlastivěda Osobnostní a sociální výchova Multikulturní výchova

Standardy:

1. Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.
2. Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.
3. Žák rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu.
4. Žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů.
5. Žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných téma.
6. Žák odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá.
7. Žák vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům.
8. Žák rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.
9. Žák napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života.
10. Žák vyplní osobní údaje do formuláře.

Očekávané výstupy v ŠVP ZŠ Ostřetín jsou nadstandartní.

5.3. Matematika

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Matematika

Vyučovací předmět má časovou dotaci 4 hodiny týdně v 1. ročníku a 5 hodin týdně v ostatních ročnících. Matematika poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě. Rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku. Současně přispívá k vytváření určitých rysů osobnosti jako je vytrvalost, pracovitost, kritičnost. Poznatky a dovednosti získané v matematice jsou předpokladem k poznávání přírodovědných oborů, ekonomiky, techniky a využití počítačů.

Rozvíjené klíčové kompetence

1. Kompetence k učení
2. Kompetence k řešení problémů
3. 3. Kompetence komunikativní
4. Kompetence sociální a personální
5. Kompetence občanské
6. Kompetence pracovní
7. Kompetence digitální

V matematice rozvíjíme digitální kompetenci tím, že:

- učíme žáky rozlišování obrazných symbolů, porozumění jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišování symbolů s jednoznačným a nejednoznačným významem
- vedeme žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů
- motivujeme žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (např. převedení údajů z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru)
- klademe důraz na používání kalkulačtoru, např. při provádění kontroly odhadů

Výchovné a vzdělávací strategie

Matematické pojmy a vztahy je třeba vytvářet systematicky od 1. ročníku, a to v oblasti aritmetiky, algebry, geometrie a užití výpočetní techniky. Matematika tvoří systém, který nelze v žádném ročníku přerušit, proto jsou nedílnou součástí výuky každého ročníku souhrnná cvičení v průběhu ročníku a závěrečné opakování na konci každého ročníku. Ve výuce matematice se každý pojem vyvíjí a dotváří, proto jednotlivé tématické celky musí na sebe navazovat, a to včetně symboliky i dikce. Typickým rysem vyučování matematice je samostatné řešení úloh a problémů vyžadujících matematické postupy. Výuka matematice musí probíhat systémem zpětné vazby, založené na tvořivosti každého žáka a reakci učitele, který zobecňuje „objevy“ žáků. Žáky je třeba postupně učit tlumočení kvantitativních a logických vztahů každodenního života do jazyka matematiky, tak aby byli schopni po

ukončení základní školy své vědomosti a dovednosti osvojené během výuky užívat při řešení problémů a úloh na ně kladených.

Metody a formy práce závisí na intelektu a logickém myšlení jednotlivých žáků. Při výuce proto střídáme práci samostatnou s prací ve skupinách, dále samostudium doma, řešení nestandardních aplikačních úloh a problémů, např. slovní úlohy, číselné a obrázkové řady, magické čtverce, úlohy na logické myšlení a prostorovou představivost, hraní deskových her, šifrované zprávy, hry na obchod, psaní tajných zpráv, lodě – učivo čtvercová síť, různé hádanky a kvízy. V hodinách lepší počtáři pomáhají slabším, dobří počtáři opravují chyby ostatním. Zde se více než kde jinde bere ohled na to, že děti mají různé schopnosti, pracují různým tempem a na různě těžkých úkolech.

Použitá literatura: Tomáš Houška: Škola hrou, 1991

Geoffrey Petty: Moderní vyučování, 1993

Hana Kasíková: Učíme se spolupráci, 2005

Charles A. Smith: Třída plná pohody, 1993

Věra Kárová: Počítání bez obav, 1996

Jiří Loukota: Veselá matematika, 1998

Roger Rougier: Rozvíjíme logické myšlení, 199

Číslo a početní operace

Očekávané výstupy za 1.období

- žák používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
- žák čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
- žák užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose
- žák provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
- žák řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

Očekávané výstupy za 2. období

- žák využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
- žák provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
- žák zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
- žák řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
- žák modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku
- žák porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel
- žák přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty
- žák porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose.

1.období – 1. – 3. ročník

Dílčí výstupy	Téma	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
-žák přečte a запиše čísla v daném oboru, spočítá prvky daného konkrétního souboru, vytvoří konkrétní soubor s daným počtem prvků, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti, žák umí římské číslice 1–10 , 50,100,500,1000	Obor přirozených čísel	Číslice,znaménka <, =, >, +, - . Čtení a psaní čísel. Závorky.Římské číslice, zápis i do elektronické tabulky	Český jazyk Prvouka
-žák porovná čísla a soubory prvků, řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel,zobrazí číslo na číselné ose	Zápis čísla v desítkové soustavě,číselná osa	Číselná řada, vztahy větší, menší, rovno. Porovnávání čísel. Řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel.Rozklad čísla v desítkové soustavě. Využití číselné osy dostupné online, zápis chybějících čísel v elektronické tabulce.	Český jazyk Prvouka Výchova demokratického občana
- žák	Násobilka	Násobek. Násobení	Prvouka

<p>automaticky užívá spoje všech násobílek, násobí pamětně dvojciferné číslo jednociferným v jednoduchých případech, dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobílek, určuje neúplný podíl a zbytek v jednoduchých případech, čte a sestavuje tabulky násobků, užívá tabulkové zápisy v praxi(např. ceny zboží, vzdálenosti,...), užívá násobení a dělení při řešení praktických úloh, provádí odhad výsledku, řeší slovní úlohy vedoucí k užítí vztahů n- krát více, n- krát méně, rozlišuje sudá a lichá čísla</p>		<p>jako opakované sčítání.Činitel. Záměna činitelů.Násobilky 2,3,4,5,6,7,8,9,10.Dělení v oboru těchto násobílek.Vztahy mezi násobením a dělením v oboru těchto násobílek.Řady násobků daného čísla. Řešení a vytváření slovních úloh na násobení a dělení v oboru násobílek. Řešení a vytváření slovních úloh s využitím vztahů n- krát více, n- krát méně.Dělení se zbytkem. Součin podíl, zbytek.Automatizace všech spojů násobílek. Pamětné násobení dvouciferného čísla jednociferným mimo obor násobílek. Násobení a dělení součtu nebo rozdílu dvou čísel. Užití závorek. Řešení a vytváření slovních úloh se dvěma různými početními výkony.</p>	<p>Environmentální výchova Výchova demokratického občana</p>
<p>-žák řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání čísel, řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahům o n- více(méně), sčítá více než dvě čísla, odčítá více než jedno číslo,</p>	<p>Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly</p>	<p>Součet čísel,rozdíl čísel. Počítání předmětů v daném souboru. Vybírání různých konkrétních souborů o daném počtu prvků.Řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání. Řešení slovních úloh s využitím vztahů o</p>	<p>Prvouka</p>

		n- více a o n- méně.	
<p>-žák sčítá a odčítá čísla v daném oboru, používá sčítání a odčítání při řešení praktických situací, řeší slovní úlohy vedoucí k více řešením, řešení slovních úloh s nadbytečnými údaji</p> <p>- žák pozná české mince a bankovky</p> <p>- žák uvede příklad využití platební karty</p> <p>- žák odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu</p> <p>- žák zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení</p> <p>- žák vlastními slovy vyjádří, co znamená, že je banka správce peněz</p>	<p>Písemné algoritmy početních operací</p>	<p>Písemné algoritmy sčítání a odčítání.Odhad a kontrola výsledku. Finanční gramotnost.</p>	<p>Český jazyk Prvouka</p> <p>Výchova demokratického občana Environmentální výchova</p> <p>Finanční gramotnost</p>

2. období – 4. – 5. ročník

Dílčí výstupy	Téma	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
-žák porovnává přirozená čísla a zobrazuje je na číselné ose, zaokrouhluje přirozená čísla s požadovanou přesností, zapíše dané přirozené číslo v požadovaném tvaru v desítkové soustavě, sčítá a odčítá přirozená čísla z paměti, písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla, písemně odčítá dvě přirozená čísla, pamětně násobí a dělí přirozená čísla v jednoduchých případech, písemně násobí	Obor přirozených čísel	Posloupnost přirozených čísel do 1 000 000, zápis čísel v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr model), porovnávání čísel do 1 000 000. Číselná osa. Zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky, sčítání a odčítání čísel v daném oboru. Vlastnosti sčítání a odčítání. Vztahy mezi sčítáním a odčítáním, násobení a dělení	Český jazyk Přírodověda Vlastivěda Výchova demokratického občana Multikulturní výchova

<p>až čtyřciferným činitelem, písemně dělí jedno a dvouciferným dělitelem, řeší jednoduché a složité slovní úlohy vedoucí k jednomu nebo dvěma výpočtům s přirozenými čísly</p> <p>- žák porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi</p> <p>- žák sestaví jednoduchý osobní rozpočet</p> <p>- žák objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje</p> <p>- žák objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy menší než výdaje</p> <p>- žák na příkladech objasní rizika půjčování peněz</p> <p>- žák uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti</p> <p>- žák na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží</p>		<p>čísels v daném oboru, písemný algoritmus násobení a dělení. Odhad výsledku. Kontrola výpočtu. Pořadí početních výkonů. Přirozená čísla přes milión. Řešení jednoduchých nerovnic s užitím číselné osy, řešení jednoduchých rovnic. Finanční gramotnost.</p> <p>Rozšiřující učivo: Zápis libovolně velkých čísel v desítkové soustavě. Dvojková číselná soustava. Užití kapesního kalkulátoru i kalkulačky na PC při provádění početních výkonů s přirozenými čísly.</p>	<p>Finanční gramotnost</p>
<p>- žák názorně vyznačí část celku (polovina, čtvrtina, ...), řeší jednoduché slovní úlohy na určení poloviny, třetiny, ... sčítá zlomky se stejným</p>	Desetinná čísla	<p>Zlomky – celek, část, zlomek. Čitatel, jmenovatel, zlomková čára. Zlomky se jmenovatelem 10, 100, ... a jejich zápis desetinným číslem. Desetinná</p>	<p>Český jazyk Přírodověda Vlastivěda</p> <p>Výchova demokratického občana Multikulturní výchova</p>

<p>jmenovatelem,žák zapíše a přečte dané desetinné číslo řádu desetin, setin,zobrazí dané desetinné číslo řádu desetin na číselné ose, zaokrouhlí dané desetinné číslo na desetiny, setiny, celky, sčítá a odčítá desetinná čísla, násobí a dělí desetinné číslo 10,100,umí užít desetinné číslo v praktických situacích, řeší jednoduché slovní úlohy na užití desetinných čísel</p>		<p>čárka, desetina setina,Smíšená čísla na konkrétních příkladech.</p>	
<p>-žák znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí – 100 až +100 - žák nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě</p>	<p>Celá čísla</p>	<p>Celá čísla, znaménko,,-,,. Znázornění celých čísel na číselné ose. Online číselné osy.</p>	

Závislosti, vztahy a práce s daty

Očekávané výstupy za 1.období

žák se orientuje v čase, provádí jednoduché převody jednotek času

žák popisuje jednoduché závislosti z praktického života

žák doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

Očekávané výstupy za 2.období

žák vyhledává, sbírá a třídí data

žák čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

1.období 1.- 3.ročník

Dílčí výstupy	Téma	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
-žák zná časové jednotky hodina, minuta, sekunda, čte časové údaje na různých typech hodin	Orientace v čase	Den – 24 hodin. Hodina -60 minut. Minuta – 60 sekund.Čtení údajů na hodinách včetně digitálních.	Prvouka Pracovní činnosti Výchova demokratického občana
- žák převádí jednotky délky s užitím měnitele1000 , provádí odhad délky, vzdálenosti	Závislosti a jejich vlastnosti	Sledování jednoduchých závislostí na čase např. změna teploty během dne, příchod a odchod do školy, délka vyučovací hodiny, délka přestávky, délka spánku,... Jednotky délky.	Prvouka Pracovní činnosti Výchova demokratického občana
-žák využívá čtvercové sítě k zakreslení různých obrazců a rovinných útvarů	Diagramy, tabulky	Čtvercová síť. Využití tabulek a číselných os v elektronických verzích, práce se čtvercovou sítí v programu GeoGebra.	Prvouka Pracovní činnosti Výchova demokratického občana

2.období 4. – 5. ročník

Dílčí výstupy	Téma	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
-žák převádí jednotky času, orientuje se v čase a	Orientace v čase	Převádění jednotek času. Orientace v čase.	Přírodověda Vlastivěda Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
-žák sleduje a popisuje jednoduché závislosti z praktického života, pozná rozdíl mezi přímou a nepřímou úměrností, dokáže uvést příklady ze života	Závislosti a jejich vlastnosti	Přímá a nepřímá úměrnost	Český jazyk Přírodověda Vlastivěda Mediální výchova Výchova demokratického občana
- žák sestaví jednoduchou tabulku přímé úměrnosti a sestrojí její graf, označí souřadnice x a y a počátek soustavy souřadnic, doplňuje řady čísel, doplňuje tabulky, sestrojí sloupcový diagram a čte z něj, vyhledá v jízdním řádu zadanou trasu	Diagramy, tabulky, grafy, jízdní řady	Sestavení tabulky přímé úměrnosti. Grafy.Soustava souřadnic. Vyhledávání tabulek a grafů na internetu a sledování závislostí. Čtení a sestavování tabulek různých závislostí. Čtení a sestavování sloupcových diagramů na PC. Vyhledávání v jízdních řádech. Zápis dat do elektronické tabulky.	Přírodověda Vlastivěda Český jazyk Pracovní činnosti Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Environmentální výchova

Geometrie v rovině a v prostoru

Očekávané výstupy za 1. období

žák rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci

žák porovná velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky

žák rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

Očekávané výstupy za 2. období

žák narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce

žák sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran

žák sestrojí rovnoběžky a kolmice

žák určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu

žák rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

1. období – 1. – 3. ročník

Dílčí výstupy	Téma	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
-žák rozeznává geometrické útvary:trojúhelník, čtverec, ...kreslí křivé a rovné čáry, odhadne délku úsečky na centimetry, decimetry, měří délku úsečky na centimetry, vypočítá obvod obrazce sečtením délek jeho stran	Základní útvary v rovině	Lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník. Rovnoběžky, různoběžky. Průsečík dvou různoběžek. Strana rovinného obrazce. Obvod.	Prvouka Pracovní činnosti Osobnostní a sociální rozvoj Výchova demokratického občana
-žák se orientuje v prostoru (vpravo, vlevo, před, za),rozeznává geometrické útvary, poznává geometrická tělesa v praxi, umí vymodelovat některá tělesa (např. krychli, kvádr)	Základní útvary v prostoru	Geometrické pojmy: vpravo, vlevo, nad,pod, před,za,hned vpřed, hned za. Kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec. Užití dětských skládanek a stavebnic.	Prvouka Pracovní činnosti Osobnostní a sociální rozvoj Výchova demokratického občana

2.období – 4. – 5. ročník

Dílčí výstupy	Téma	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
- žák určí vzájemnou polohu dvou přímek, sestrojí rovnoběžku s danou přímkou, sestrojí kolmici k dané přímce, narýsuje kružnici s daným středem a daným poloměrem. Žák určí obvod a obsah rovinných obrazců, užije základní jednotky obsahu, řeší jednoduché slovní úlohy na výpočty obsahů obdélníků a čtverců. Žák pozná souměrný útvar, určí osu souměrnosti modelováním, překládáním,... nakreslí souměrný útvar ve čtvercové síti	Základní útvary v rovině	Vzájemná poloha dvou přímek v rovině, rovnoběžky, různoběžky – průsečík, kolmice. Kružnice, kruh. Střed a poloměr kružnice. Rýsování libovolného rovnoběžníku. Rýsování kolmic pomocí trojúhelníku s ryskou. Rýsování libovolného obdélníku. Rýsování kružnice sdaným středem a daným poloměrem. Konstrukce obdélníku, čtverce. Výpočty obvodu a obsahu obdélníka a čtverce. Jednotky obsahu. Užití a převody jednotek obsahu, řešení úloh z praxe. Práce v prostředí GeoGebry pro lepší porozumění pojmu obsahu. Osa souměrnosti, vyhledávání obrázků v internetovém prostředí pro následné určení os souměrnosti, souměrné útvary.	Přírodověda Vlastivěda Český jazyk Pracovní činnosti Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Environmentální výchova

		Rovnoramenný trojúhelník, rovnostranný trojúhelník.	
-žák vymodeluje síť kváдру, krychle, vymodeluje kvádr, krychli z dané sítě, výpočte povrch kváдру a krychle sečtením obsahu jejich podstav a stěn, řeší úlohy z praxe	Základní útvary v prostoru	Povrch kváдру a krychle. Jednotková krychle – využití různých stavebnic. Rozšiřující učivo: Síť kváдру, krychle, hranolu, válce. Modelování těles z daných sítí. Různé stavby z krychlí. Určování jejich objemu pomocí jednotkové krychle. Řešení složitějších slovních úloh na výpočty obvodů, obsahů a povrchů.	Přírodověda Vlastivěda Český jazyk Pracovní činnosti Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Environmentální výchova

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Očekávané výstupy za 2.období

- žák řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

Učivo: slovní úlohy, číselné a obrázkové řady, magické čtverce, prostorová představivost – toto učivo prolíná veškerou matematikou (viz výchovné a vzdělávací strategie)

Standardy:

1. Žák využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení.
2. Žák provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.
3. Žák zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel.
4. Žák řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel.
5. Žák modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku.

6. Žák porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel.

7. Žák přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty.

8. Žák porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose.

9. Žák vyhledává, sbírá a třídí data.

10. Žák čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.

11. Žák narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice); užívá jednoduché konstrukce.

12. Žák sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran.

13. Žák sestrojí rovnoběžky a kolmice.

14. Žák určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu.

15. Žák rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru.

16. Žák řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.

Žák na konci 5.ročníku by měl zvládnout:

- vyhledávat, sbírat a třídít data i s použitím digitálních technologií; posoudit úplnost dat s ohledem na řešený problém, chybějící data získat či vyhledat v doporučených zdrojích
- číst a sestavovat jednoduché tabulky i za pomoci digitálních technologií a vytvářet diagramy
- řešit jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky, i s využitím digitálních technologií

5.4. Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola podporuje technické směřování rozvoje žáků, proto jsou do výuky zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Výuka probíhá na počítačích nebo tabletech v běžné učebně s připojením k internetu. Některá témata nevyžadují přímou práci s technickým vybavením. V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Pro výuku jsou zakoupené následující pomůcky:

- dva kusy robotické hračky Bee Boot
- dva kusy Ino – Bot Robot
- podložky průhledné – 2ks, podložka Evropa

Rozvíjené klíčové kompetence

1. Kompetence k učení - zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, proto využívají svých zkušeností s různým softwarem, spoluprací s ostatními žáky, nápovědu u jednotlivých programů, literaturu, atd. Dále jsou vedeni k využívání svých poznámek při praktických úkolech, a tím i k pečlivému zaznamenávání těchto poznámek.

2. Kompetence občanské - žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecné morální zákony, např. softwarové pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, hesla, atd. Jsou vedeni k důslednému dodržování těchto zákonů. Při vyhledávání a zpracovávání informací se učí

kriticky hodnotit obsahy informací.

3. Kompetence pracovní - žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou, učí se trpělivosti a důslednosti při práci.

4. Kompetence komunikativní - žáci se učí využívat vhodné technologie pro komunikaci na dálku tím, že některé zadané úlohy odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty. Při komunikaci se učí dodržovat vžitá pravidla, která jsou vhodná pro určitou technologii.

5. Kompetence sociální a personální - žáci jsou vedeni ke spolupráci a pomoci při práci, učí se pracovat v kolektivu, rozdělit a časově si naplánovat práci. Spolupracují při hodnocení vypracovaného práci s výpočetní technikou, učí se trpělivosti a důslednosti při práci.

6. Kompetence digitální - žáci se učí ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků, využívat digitální technologie tak, aby si usnadnili práci, zefektivnili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce.

Očekávané výstupy – 2.období

Data, informace a modelování

- žák uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat
- žák popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji
- žák vyčte informace z daného modelu

Algoritmizace a programování

- žák sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů
- žák popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
- žák v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy
- žák ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu

Informační systémy

- žák v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi
- žák pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

Digitální technologie

- žák najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu
- žák propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí

- žák dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi

Dílčí výstupy	Téma	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ			
- žák uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	Data, informace	sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů	Výtvarná výchova Matematika Přírodověda Prvouka Vlastivěda Český jazyk Anglický jazyk Hudební výchova Mediální výchova Osobnostní a sociální výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Výchova demokratického občana
- žák popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	Kódování a přenos dat	využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace	Matematika Přírodověda Prvouka Vlastivěda Český jazyk Anglický jazyk Hudební výchova Mediální výchova Osobnostní a sociální výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Výchova demokratického občana
- žák vyčte informace z daného modelu	Modelování	model jako zjednodušené	Matematika Přírodověda

		znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka	Prvouka Vlastivěda Český jazyk Anglický jazyk Hudební výchova Mediální výchova Osobnostní a sociální výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Výchova demokratického občana
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ			
- žák sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	Řešení problému krokováním	postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci	Výtvarná výchova Matematika Přírodověda Prvouka Vlastivěda Český jazyk Anglický jazyk Hudební výchova Mediální výchova Osobnostní a sociální výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Výchova demokratického občana
-žák popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení -žák v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory,	Programování	experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu	Matematika Přírodověda Prvouka Vlastivěda Mediální výchova Osobnostní a sociální výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

používá opakování a připravené podprogramy			souvislostech Výchova demokratického občana
-žák ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Kontrola řešení	porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem	Matematika Přírodověda Prvouka Vlastivěda Mediální výchova Osobnostní a sociální výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Výchova demokratického občana
INFORMAČNÍ SYSTÉMY			
- žák v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	Systémy	skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi	Výtvarná výchova Matematika Přírodověda Prvouka Vlastivěda Český jazyk Anglický jazyk Hudební výchova Mediální výchova Osobnostní a sociální výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Výchova demokratického občana
- žák pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	Práce se strukturovanými daty	shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslování a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava	Výtvarná výchova Matematika Přírodověda Prvouka Vlastivěda Český jazyk Anglický jazyk Hudební výchova

		záznamu	<p>Mediální výchova</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>Výchova demokratického občana</p>
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE			
-žák najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	Hardware a software	digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů	<p>Výtvarná výchova</p> <p>Matematika</p> <p>Přírodověda</p> <p>Prvouka</p> <p>Vlastivěda</p> <p>Český jazyk</p> <p>Anglický jazyk</p> <p>Hudební výchova</p> <p>Mediální výchova</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>Výchova demokratického občana</p>
- žák propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	Počítačové sítě	propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat	<p>Výtvarná výchova</p> <p>Matematika</p> <p>Přírodověda</p> <p>Prvouka</p> <p>Vlastivěda</p> <p>Český jazyk</p> <p>Anglický jazyk</p> <p>Hudební výchova</p> <p>Mediální výchova</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>Výchova demokratického občana</p>

			občana
- žák dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	Bezpečnost	pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla	Výtvarná výchova Matematika Přírodověda Prvouka Vlastivěda Český jazyk Anglický jazyk Hudební výchova Mediální výchova Osobnostní a sociální výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Výchova demokratického občana

5.5.Prvouka

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu prvouka

Vyučovací předmět má časovou dotaci 2 hodiny týdně v 1., 2. a 3. ročníku. Je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Obsahem vzdělávací oblasti jsou témata týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a bezpečí atd.

Předmět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, vyjadřovat svoje myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných. Osvojují si způsoby bezpečného chování a vzájemné pomoci v různých situacích, včetně mimořádných situací ohrožujících zdraví jedinců i celých skupin a uvědomují si, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka. Na tento předmět navazují ve 4. a 5. ročníku Přírodověda a Vlastivěda, kde žáci své poznatky a vědomosti v jednotlivých tematických okruzích prohlubují a rozšiřují.

Důraz je též kladen na praktické využití získaných poznatků a aktivní zapojení mezipředmětových vztahů do výuky (pracovní činnosti, český jazyk, práce s počítačem, hudební a výtvarná výchova atd.).

Předmět je rozdělen do pěti tematických okruhů (Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví).

Rozvíjené klíčové kompetence

1. Kompetence k učení
1. Kompetence k řešení problémů
2. Kompetence komunikativní
3. Kompetence sociální a personální
4. Kompetence občanské
5. Kompetence pracovní
6. Kompetence digitální

V Prvouce rozvíjíme digitální kompetence tím, že:

- klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil

Očekávané výstupy za 1. období

Místo, kde žijeme

- žák vyznačí a popíše v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo, rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí a vysvětlí možnosti, jak jim předcházet
- žák začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)
- žák rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost

Lidé kolem nás

- žák rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi
- žák odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovní činnosti
- žák rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá vhodná a bezpečná místa pro hru a trávení volného času
- žák projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
- žák uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví, dodržuje zásady zdravé práce s digitálními technologiemi
- žák provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů, přístrojů i s využitím digitálních technologií

Lidé a čas

- žák využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- žák pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije
- žák uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovná minulost a současnost

Rozmanitost přírody

- žák pozoruje, popíše a porovnává viditelné proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích
- žák si vnímá rozmanitost a krásu přírody, ale vnímá i možná nebezpečí plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody
- žák roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
- žák provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

Člověk a jeho zdraví

- žák uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví

- žák dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- žák se chová obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě
- žák uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu
- žák reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech, sám rozezná a pojmenuje možná nebezpečí plynoucí z přírodních procesů, dokáže reagovat v modelových situacích na různé druhy ohrožení osobního bezpečí jedince i skupiny

Výchovné a vzdělávací strategie

Metody a formy práce jsou založeny na získávání, rozvíjení, zpracování a praktickém využití získaným poznatků. Výuka probíhá zábavnou formou, důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností. Využívá se těchto forem práce:

1. Skupinová práce
1. Didaktické hry (kvízy, křížovky, doplňovačky atd.)
2. Dramatizace
3. Projekty a problémové vyučování
4. Práce s textem, vyhledávání informací (encyklopedie, internet, učebnice atd.)
5. Učení se ze zkušenosti (praktické pokusy, měření, pozorování atd.)
6. Samostudium a domácí úlohy
7. Exkurze, besedy, vycházky do přírody
8. Práce s počítačem (programy, internet atd.)

Použitá literatura

Bennett Jill., Smith Roger: Nápadý pro přírodovědu
 Bureš Jiří a kol.: Ekologická výchova
 Houška Tomáš: Škola hrou, 1991
 Kasíková Hana: Učíme se spolupráci, 2005
 kol. autorů: Pojd' me na to od lesa (Příručka ekologické výchovy)
 Petty Geoffrey: Moderní vyučování, 1993
 Smith A. Charles: Třída plná pohody, 1993

1. období – 1. – 3. ročník

Dílčí výstupy	Téma	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Místo, kde žijeme			
Žák zná svou plnou adresu a telefonní číslo, orientuje se v členění domu a bytu, zná funkce jednotlivých prostorů, bezpečně se orientuje a zná významné budovy v nejbližším okolí bydliště, přiměřeně svému věku se chová na ulici, hřišti, v dopravních prostředcích atd., rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrozil zdraví své ani zdraví jiných.	Domov	Prostředí domova. Orientace v místě bydliště. Osobní bezpečí. Dopravní výchova. Orientace v satelitních i jiných online mapách.	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí Dopravní výchova Výchova ke zdraví
Žák se dobře orientuje ve škole a v blízkém okolí školy, umí se bezpečně dopravit nejkratší cestou do školy a zpět, ví, jak předcházet úrazům, svým chováním příznivě ovlivňuje atmosféru třídy i celé školy, vhodně se chová k učitelům a spolužákům, dodržuje režimové návyky v průběhu dne a týdne, zná školní řád a chová se tak, aby jej neporušoval.	Škola	Prostředí školy. Bezpečné chování při využívání sociálních sítí. Činnosti ve škole. Okolí školy. Bezpečná cesta do školy.	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Etická výchova
Žák pojmenovává nejdůležitější části a místa obce, orientuje se v obci, určuje základní směry do jiných částí obce a umístění význačných budov a objektů, zná dopravní	Obec (město), místní krajina	Části obce. Poloha v krajině. Minulost a současnost obce. Význačné budovy. Doprava a dopravní síť.	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana

prostředky v obci, zná důležitá telefonní čísla a umí přivolat záchrannou službu, policii a hasiče, projevuje zájem o významná místa v obci, dokáže je pojmenovat a chová se k nim ohleduplně, začlení svou obec do příslušného kraje.		Vyhledávání zadaných míst na mapách v aplikacích na internetu.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Žák rozlišuje vesnické a městské prostředí, dokáže ukázat hlavní zeměpisné dominanty v místní krajině, vodní toky a plochy, silnice, železniční trať, lesní a rekreační objekty a uvést jejich názvy, umí popsat základní činnosti člověka v krajině a jejich vlivy na životní prostředí krajiny, určuje hlavní světové strany podle kompasu a buzoly, určuje světové strany na mapě, zná význam barev na mapě.	Okolní krajina (místní oblast, region)	Zemský povrch a jeho tvary. Vodstvo na pevnině. Rozšíření půd, rostlinstva a živočichů. Vliv krajiny na život lidí. Působení lidí na krajinu a životní prostředí. Orientační body a linie. Světové strany.	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Environmentální výchova
Žák vyjmenuje a stručně popíše státní symboly ČR, ví, kdo stojí v čele státu, rozumí pojmům národ, občan, prezident, vláda atd.	Naše vlast	Národ. Státní symboly.	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Multikulturní výchova

Lidé kolem nás

Žák rozlišuje základní i širší příbuzenské vztahy, charakterizuje rozdělení rolí v rodině, pojmenuje základní povinnosti a úkony členů rodiny, orientuje se rámcově v profesi svých rodičů, přiměřeně se chová ke	Rodina	Postavení jedince v rodině. Role členů rodiny. Příbuzenské a mezigenerační vztahy. Život a funkce rodiny. Práce fyzická a duševní.	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Multikulturní výchova
---	--------	---	---

starším i mladším členům rodiny, domácím zvířatům, rostlinám i majetku, uplatňuje vhodné chování ve škole a při činnostech mimo školu, projevuje radost a umí vyprávět o zdařených rodinných akcích, svěřuje se s osobním problémem vzniklým mimo školu.		Zaměstnání. Právo na soukromí, zásady GPDR. Využití volného času. Nebezpečí závislosti na digitálních technologiích.	Etická výchova
Žák zná a uplatňuje zásady slušného chování ve škole i mimo školu, dokáže hovořit o svých zájmech a zálibách, popíše bezpečná místa pro hru a volný čas, uvědomuje si možná rizika, rámcově se orientuje v zájmových spolcích v obci, komunikuje na úrovni odpovídající věku – dokáže vyjádřit své pocity, postoje atd., ví, jak pomoci nemocnému či sociálně slabému spolužákovi. K odlišnostem spolužáků projevuje patřičnou toleranci, umí zařídit jednoduché záležitosti (např. podat dopis, nakoupit některé běžné předměty atd.), charakterizuje jednotlivé obchody (v obci, popř. mimo obec).	Soužití a chování lidí	Mezilidské vztahy. Komunikace. Obchod. Koníčky a zájmové spolky. Pomoc nemocným, sociálně slabým. Komunikace prostřednictvím SMS. Krizové situace.	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Multikulturní výchova Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí Etická výchova
Žák pozná české mince a bankovky, šetrně s nimi zachází a váží si jich, orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, uvede příklad využití platební karty, odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu, v modelových situacích zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení atd.	Vlastnictví	Peníze. Funkce a podoby peněz, formy placení. Platební karty, hesla, přístupové údaje.	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Finanční gramotnost

Žák přiměřeně věku kriticky hodnotí dění v kolektivu, zná svá práva a povinnosti, dodržuje školní řád.	Právo a spravedlnost	Práva a povinnosti žáků školy.	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Multikulturní výchova Etická výchova
--	----------------------	--------------------------------	---

Lidé a čas

Žák se orientuje v čase, určuje čas podle hodin a kalendáře, zná jednotky času, pojmenovává názvy dnů, měsíců, ročních dob a jejich sled, umí jednotlivé měsíce a roční období charakterizovat, chápe rozdíly mezi dějem v minulosti, v přítomnosti a v budoucnosti.	Orientace v čase a časový řád	Určování času. Čas jako fyzikální veličina. Dějiny jako časový sled událostí. Kalendáře. Režim dne. Roční období. Dny v týdnu. Měsíce. Měření času moderními digitálními technologiemi.	Osobnostní a sociální výchova
Žák dodržuje základní pravidelné činnosti denního režimu, umí vhodně využívat čas (za pomoci učitelů a rodičů), používá kalendář, sleduje data narození členů rodiny i data jiných významných dnů, umí vyjmenovat a stručně popsat vývojová stadia jedince, rozlišuje předměty denní potřeby, předměty pro práci a zábavu, chápe nejrozšířenější činnosti lidí (práce, zábava, umění, cestování, nakupování, získávání informací).	Současnost a minulost v našem životě	Proměny způsobu života. Výhody a nevýhody digitálních technologií. Bydlení. Předměty denní potřeby. Průběh lidského života. Státní svátky a významné dny.	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Multikulturní výchova
Žák projevuje zájem o významná místa v obci a ve svém regionu, dokáže je pojmenovat a chová se k nim ohleduplně.	Regionální památky	Péče o památky. Lidé a obory zkoumající minulost. Výhody a nevýhody digitálních technologií.	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana

Žák se seznámí s pověstmi a významnými osobami v obci. Začlení svou obec do příslušného kraje, rozumí pojmům domov, vlast, kraj.	Báje, mýty, pověsti	Minulost kraje a předků. Domov, vlast, rodný kraj.	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana
--	---------------------	---	--

Rozmanitost přírody

Žák vnímavě pozoruje svět kolem sebe, vypráví o něm, ptá se na věci, které nechápe, rozpoznává různé materiály, orientuje se v jejich výrobě a použití, orientuje se ve světě techniky, zná význam a potřebu některých nástrojů, přístrojů a strojů, ví, jak bezpečně zacházet s nejběžnějšími nástroji a přístroji v domácnosti.	Látky a jejich vlastnosti	Třídění látek. Změny látek a skupenství. Vlastnosti a porovnávání látek. Měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek i s využitím moderních digitálních technologií.	Osobnostní a sociální výchova Mediální výchova
Žák umí vysvětlit základní význam vody a vzduchu, rozlišuje pitnou, užitkovou a odpadovou vodou, ví, jak vodou šetřit, podle obrázku popíše koloběh vody v přírodě, zná vlastnosti a složení vzduchu.	Voda a vzduch	Výskyt, vlastnosti a formy vody. Oběh vody v přírodě. Vlastnosti, složení a proudění vzduchu. Význam pro život.	Osobnostní a sociální výchova Environmentální výchova
Žák umí vysvětlit základní význam nerostů, hornin a půdy pro život, dokáže popsat vznik půdy a humusu.	Nerosty, horniny a půda	Některé hospodářsky významné horniny a nerosty. Vznik půdy a její význam.	Osobnostní a sociální výchova Environmentální výchova
Žák dokáže vyjmenovat znaky života, popíše životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživu a stavbu těla nejznámějších druhů, umí vysvětlit jejich význam v přírodě a pro člověka, uvede a pozná nejznámější rostliny a živočichy vyskytující se v obci a jejím okolí, označí některé užitkové, okrasné a chráněné druhy, vysvětlí rozdíl mezi dřevinami,	Rostliny, houby a živočichové	Znaky života. Stavba těla u nejznámějších druhů. Význam v přírodě a pro člověka.	Osobnostní a sociální výchova Environmentální výchova

bylinami a houbami.			
Žák vysvětlí význam rovnováhy v přírodě, popíše potravní řetězec mezi organismy a život v základních společenstvech.	Rovnováha v přírodě	Význam rovnováhy v přírodě. Vzájemné vztahy mezi organismy. Základní společenstva.	Osobnostní a sociální výchova Environmentální výchova
Žák vhodně zachází s drobnými domácími zvířaty, zná pravidla bezpečného kontaktu s neznámými rostlinami a živočichy, váží si přírody, chrání ohrožené druhy, ví, jak se správně podílet na ochraně životního prostředí a likvidaci odpadů, stručně vysvětlí hrozbu živelných pohrom a ekologických katastrof.	Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	Odpovědnost lidí. Ochrana a tvorba životního prostředí. Ochrana rostlin a živočichů. Likvidace odpadů. Živelné pohromy a ekologické katastrofy.	Osobnostní a sociální výchova Environmentální výchova Výchova demokratického občana Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí

Člověk a jeho zdraví

Žák umí popsat základní rozdíly mezi lidmi, mezi lidmi a jinými živočichy, určí základní části lidského těla, včetně nejdůležitějších vnitřních ústrojí, orgánů a orgánových soustav a orientuje se v jejich funkci, orientuje se v etapách průběhu lidského života, v lidských potřebách a životních projevech, umí stručně popsat rozdíly mužem a ženou, včetně pohlavních orgánů, vznik a vývoj jedince, uvědomuje si nebezpečí sexuálního zneužívání (bezpečně se chová k cizím lidem).	Lidské tělo	Životní potřeby a projevy. Základní stavba a funkce. Pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou. Základy lidské reprodukce. Vývoj jedince.	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Multikulturní výchova Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí
Žák umí popsat biologické a sociální funkce rodiny ve světě zvířat i lidské rodiny, orientuje se ve vztazích mezi lidmi (kamarádství, láska atd.), osvojuje si asertivní chování ve společnosti.	Partnerství, rodičovství	Rodina a partnerství.	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Multikulturní výchova
Žák se orientuje ve stravě rostlinného a živočišného původu, v pochutinách a nápojích, dává přednost potravinám nezbytným pro zdraví (s pomocí učitele a rodičů), chápe škodlivé vlivy sladkých, tučných aj. pokrmů, uplatňuje zásady zdravého stravovacího a pitného režimu, přiměřeně se chová u rodinného stolu, ve školní jídelně, v restauraci i při stravování v přírodě, uplatňuje návyky osobní a intimní hygieny a pravidelně je řadí do denního režimu, uvědomuje si význam	Péče o zdraví, zdravá výživa	Denní režim. Pitný režim. Pohybový režim. Zdravá strava. Nemoc, drobné úrazy a poranění. První pomoc. Úrazová zábrana. Osobní, intimní a duševní hygiena. Reklamní vlivy. Zásady zdravé práce s digitálními technologiemi.	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Multikulturní výchova Etická výchova Výchova ke zdraví

dostatečného spánku, odpočinku a aktivního pohybu, rozpozná příznaky běžných nemocí, dokáže si změřit teplotu, přivolat a poskytnout první pomoc při drobném poranění a krvácení, zná způsob sebeochrany před nakažením krví.			
Žák zná nejznámější léčivé a jedovaté rostliny (houby), chápe nutnost sběru plodů a hub jen v přítomnosti dospělých, chápe nebezpečí léků užívaných bez vědomí lékaře, rodičů a učitele, odmítá jakékoliv pilulky (bonbóny aj.) do spolužáků nebo cizích osob, bezpečně zachází s běžnými mycími a čistícími prostředky, zná rizika lepidel, barev aj. chemických látek, chápe zdravotní rizika tabáku a alkoholu, nápojů obsahujících kofein a jiných návykových látek, ale i hracích automatů, počítačů atd., dokáže stručně popsat rizika při nebezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií (kyberšikana).	Návykové látky a zdraví.	Drogy. Odmítání návykových látek. Hrací automaty a počítače.	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Environmentální výchova Výchova ke zdraví Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných situací
Žák zná zásady bezpečného chování v různých prostředích (doma, na ulici, v dopravních prostředcích, výtahu atd.) a při různých činnostech (sportu, práci atd.), určí vhodná a bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uvede možná nebezpečí v různých situacích a způsob, jak jim čelit, volí odpovídající způsob ochrany, v modelových situacích vhodně reaguje a	Osobní bezpečí	Bezpečné chování v rizikovém prostředí. Bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty. Krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.). Brutalita a jiné formy násilí v médiích. Uvědomění si rizikové situace v	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Multikulturní výchova Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných situací Etická výchova

<p>diskutuje o účinných možnostech ochrany, uvědomuje si existenci lidí, kteří jsou schopni záměrně ublížit, ví, že nesmí nikam odejít s neznámou osobou, otevírat cizí osobě, brát cokoli od neznámého atd., umí přivolat pomoc policie, zdravotníků či hasičů, uvědomuje si rizika šikany, týrání aj. ohrožování, svěřuje se rodičům, učiteli popř. lince důvěry nebo dětskému krizovému centru, vnímá nevhodnost brutálních filmů s projevy násilí, zabíjení apod. (za pomoci učitele a rodičů).</p>		<p>online prostředí. Služby odborné pomoci. Komunikace v digitálním světě.</p>	<p>Výchova ke zdraví Dopravní výchova</p>
---	--	--	---

5.6.Přírodověda

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu přírodověda

Vyučovací předmět má časovou dotaci 2 hodiny týdně ve 4. a 5. ročníku. Je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Obsahem vzdělávací oblasti jsou témata týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a bezpečnosti, základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s globálními problémy atd.

Předmět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předmětu prvouka. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, vyjadřovat svoje myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných, uvědomují si způsoby bezpečného chování a vzájemné pomoci v různých situacích, včetně mimořádných situací ohrožujících zdraví jedinců i celých skupin a uvědomují si, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka. Získané poznatky a vědomosti v jednotlivých tematických okruzích si prohlubují a rozšiřují.

Důraz je též kladen na praktické využití získaných poznatků a aktivní zapojení mezipředmětových vztahů do výuky (pracovní činnosti, český jazyk, práce s počítačem, hudební a výtvarná výchova atd.).

Předmět je rozdělen do pěti tematických okruhů (Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví).

Rozvíjené klíčové kompetence

1. Kompetence k učení
2. Kompetence k řešení problémů
3. Kompetence komunikativní
4. Kompetence sociální a personální
5. Kompetence občanské
6. Kompetence pracovní
7. Kompetence digitální

V Přírodovědě rozvíjíme digitální kompetence tím, že:

- klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil
- motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

Očekávané výstupy za 2. období

Lidé kolem nás

- žák vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)
- žák rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky
- žák rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy
- žák orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích
- žák poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)
- žák v modelových situacích prokáže schopnost vhodně reagovat na pokyny dospělých a jednat v souladu s pravidly ochrany
- žák se orientuje v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy
- žák vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) i při interakci v digitálním světě
- žák rozpozná ve svém okolí a v digitálním světě jednání a chování, která nelze tolerovat
- žák formuluje a dodržuje zásady zdravého a bezpečného přístupu k práci s digitálními technologiemi, rozezná nebezpečí v digitálním prostředí a vybere informace, které o sobě může zveřejnit
- žák porovná na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče, atlasy a další doporučené zdroje včetně digitálních

Rozmanitost přírody

- žák objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka
- žák vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
- žák zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí
- žák porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
- žák zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat
- ***žák uvede přírodní jevy i jiné situace, které mohou ohrozit lidské zdraví a životy, vymezí (vybere z příkladů) vhodný způsob ochrany***

- žák založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

Člověk a jeho zdraví

- žák využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života
- žák rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
- žák účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
- žák uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- žák předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- žák ***v modelových situacích ohrožení bezpečí v běžných situacích volí správné situace ochrany, přivolání pomoci i pomoci jiným***
- žák uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
- žák ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc
 - žák uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

Výchovné a vzdělávací strategie

Metody a formy práce jsou založeny na získávání, rozvíjení, zpracování a praktickém využití získaným poznatků. Výuka probíhá zábavnou formou, důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností. Využívá se těchto forem práce:

1. Skupinová práce
2. Didaktické hry (kvízy, křížovky, doplňovačky atd.)
3. Dramatizace
4. Projekty a problémové vyučování
5. Práce s textem, vyhledávání informací (encyklopedie, internet, učebnice atd.)
6. Učení se ze zkušenosti (praktické pokusy, měření, pozorování atd.)
7. Samostudium a domácí úlohy
8. Exkurze, besedy, vycházky do přírody
9. Práce s počítačem (programy, internet atd.)

Použitá literatura

Bennett Jill., Smith Roger: Nápady pro přírodovědu
 Bureš Jiří a kol.: Ekologická výchova
 Houška Tomáš: Škola hrou
 Kasíková Hana: Učíme se spolupráci
 kol. autorů: Pojďme na to od lesa (Příručka ekologické výchovy)
 Petty Geoffrey: Moderní vyučování
 Smith A. Charles: Třída plná pohody

2. období – 4. a 5. ročník

Dílčí výstupy	Téma	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Lidé kolem nás			
Žák charakterizuje rozdělení rolí v rodině, pojmenuje základní povinnosti a úkony členů rodiny, orientuje se v profesi svých rodičů, přiměřeně se chová ke starším i mladším členům rodiny, domácím zvířatům, rostlinám i majetku, uplatňuje vhodné chování ve škole a při činnostech mimo školu, projevuje radost a umí vyprávět o zdařených rodinných akcích, svěřuje se s osobním problémem vzniklým mimo školu, v modelové situaci použije správný způsob komunikace s operátory tísňové linky.	Rodina	Život a funkce rodiny. Práce fyzická a duševní. Zaměstnání. Nebezpečí závislosti na digitálních technologiích.	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Multikulturní výchova Etická výchova
Žák zná a uplatňuje zásady slušného chování ve škole i mimo školu, dokáže hovořit o svých zájmech a zálibách, rámcově se orientuje v zájmových spolcích v obci, komunikuje na úrovni odpovídající věku – dokáže vyjádřit své pocity, postoje atd., ví, jak pomoci nemocnému či sociálně slabému spolužákovi, umí charakterizovat vlastnosti lidí, k odlišnostem spolužáků projevuje patřičnou toleranci, umí zařídit jednoduché záležitosti (např. podat dopis, nakoupit některé běžné předměty atd.), charakterizuje jednotlivé obchody (v obci, popř. mimo obec), ví, k čemu slouží banka, proč je dobré spořit, sestaví jednoduchý osobní	Soužití a chování lidí	Mezilidské vztahy. Komunikace. Vlastnosti lidí. Pravidla slušného chování. Principy demokracie. Finanční gramotnost. Komunikace v digitálním světě.	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Multikulturní výchova Etická výchova Finanční gramotnost

rozpočet, porovná svá přání a potřeby s finančními možnostmi, objasní řešení situace, kdy jsou příjmy vyšší než výdaje a naopak, objasní rizika půjčování peněz, uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti, v modelové situaci dokáže reklamovat zboží.			
Žák přiměřeně věku kriticky hodnotí dění v kolektivu, zná svá práva a povinnosti, dodržuje školní řád.	Právo a spravedlnost	Práva a povinnosti žáků školy. Uvědomění si rizikové situace v online prostředí.	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Multikulturní výchova

Rozmanitost přírody

Žák vnímavě pozoruje svět kolem sebe, vypráví o něm, ptá se na věci, které nechápe, rozpoznává různé materiály, orientuje se v jejich výrobě a použití, orientuje se ve světě techniky, zná význam a potřebu některých nástrojů, přístrojů a strojů, ví, jak bezpečně zacházet s nejběžnějšími nástroji a přístroji v domácnosti, dokáže pracovat se siloměrem, vysvětlí pojmy síla a jednoduché stroje (páka, kladka, nakloněná rovina, kolo), zná zásady bezpečné práce s elektrickými zařízeními, na příkladech popíše význam energie pro život a nutnost šetření.	Látky a jejich vlastnosti	Třídění látek. Změny látek a skupenství. Vlastnosti a porovnávání látek. Měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek. Síla a její měření. Jednoduché stroje. Energie. Měření s využitím digitálních technologií.	Osobnostní a sociální výchova Mediální výchova
Žák umí vysvětlit základní význam vody a vzduchu, rozlišuje pitnou, užitkovou a odpadovou vodu, ví, jak vodou šetřit, podle obrázku popíše koloběh vody	Voda a vzduch	Výskyt, vlastnosti a formy vody. Oběh vody v přírodě. Vlastnosti, složení a proudění	Osobnostní a sociální výchova Environmentální výchova

v přírodě, zná vlastnosti a složení vzduchu.		vzduchu. Význam pro život. Pozorování s využitím digitálních technologií.	
Žák umí vysvětlit základní význam nerostů, hornin a půdy pro život, dokáže popsat proces zvětrávání, vznik půdy a humusu.	Nerosty, horniny a půda	Některé hospodářsky významné horniny a nerosty. Zvětrávání. Vznik půdy a její význam. Vyhledávání informací v doporučených digitálních zdrojích.	Osobnostní a sociální výchova Environmentální výchova
Žák umí vysvětlit význam Slunce pro život na Zemi a popsat postavení Země ve vesmíru, popíše důsledky pohybu Země kolem své osy a kolem Slunce na život a jeho rytmus, ukáže pohyb Země a jeho důsledky na globusu, umí vysvětlit pojem gravitační síla a zná její projevy, dokáže vyjmenovat planety naší sluneční soustavy.	Vesmír a Země	Sluneční soustava. Den a noc. Roční období.	Osobnostní a sociální výchova Environmentální výchova
Žák dokáže vyjmenovat znaky života, popíše životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživu a stavbu těla nejznámějších druhů, umí vysvětlit jejich význam v přírodě a pro člověka, uvede a pozná nejznámější rostliny a živočichy vyskytující se v obci a jejím okolí, označí některé užitkové, okrasné a chráněné druhy, vysvětlí rozdíl mezi dřevinami, bylinami a houbami.	Rostliny, houby a živočichové	Znaky života. Životní potřeby a projevy. Průběh a způsob života, výživa. Stavba těla u nejznámějších druhů. Význam v přírodě a pro člověka.	Osobnostní a sociální výchova Environmentální výchova
Žák popíše podmínky života na Zemi, vysvětlí význam ovzduší, vodstva, půdy, rostlinstva a živočišstva,	Životní podmínky	Rozmanitost podmínek života na Zemi. Význam ovzduší,	Osobnostní a sociální výchova Environmentální

vysvětlí význam chráněných území, zoologických zahrad, botanických zahrad, dokáže vypěstovat nenáročnou rostlinu, zná pravidla bezpečnosti při kontaktu s neznámými (jedovatými) rostlinami a zvířaty, uvede příklady organismů žijících v různých oblastech Evropy a světa a některé z příčin přizpůsobování organismů vnějším podmínkám, rámcově charakterizuje jednotlivé podnebné pásy.		vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi. Podnebí a počasí.	výchova Výchova demokratického občana Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Multikulturní výchova
Žák vysvětlí význam rovnováhy v přírodě, popíše potravní řetězec mezi organismy a život v základních společenstvech.	Rovnováha v přírodě	Význam rovnováhy v přírodě. Vzájemné vztahy mezi organismy. Základní společenstva.	Osobnostní a sociální výchova Environmentální výchova
Žák vhodně zachází s drobnými domácími zvířaty, zná pravidla bezpečného kontaktu s neznámými rostlinami a živočichy, váží si přírody, chrání ohrožené druhy, ví, jak se správně podílet na ochraně životního prostředí a likvidaci odpadů, stručně vysvětlí hrozbu živelných pohrom a ekologických katastrof, v modelových situacích ohrožení bezpečí volí správné situace ochrany, přivolání pomoci i pomoci jiným, uvede přírodní jevy a jiné situace, které mohou ohrozit lidské zdraví a životy, vybere z příkladu vhodný způsob ochrany, v modelových situacích prokáže schopnost vhodně reagovat na pokyny dospělých a jednat v souladu s pravidly ochrany (evakuace, varovný signál, zkouška sirén,...)	Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	Odpovědnost lidí. Ochrana a tvorba životního prostředí. Ochrana rostlin a živočichů. Likvidace odpadů. Živelné pohromy a ekologické katastrofy.	Osobnostní a sociální výchova Environmentální výchova Výchova demokratického občana Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí Etická výchova Výchova ke zdraví

Člověk a jeho

zdraví

Žák popíše základní stavbu a funkce jednotlivých orgánových soustav, orientuje se v etapách průběhu lidského života, v lidských potřebách a životních projevech, umí stručně popsat rozdíly mužem a ženou, včetně pohlavních orgánů, vznik a vývoj jedince, uvědomuje si nebezpečí sexuálního zneužívání (bezpečně se chová k cizím lidem), uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví.	Lidské tělo	Životní potřeby a projevy. Základní stavba a funkce. Pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou. Základy lidské reprodukce. Vývoj jedince.	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Multikulturní výchova Etická výchova Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí Výchova ke zdraví
Žák umí popsat biologické a sociální funkce rodiny ve světě zvířat i lidské rodiny, orientuje se ve vztazích mezi lidmi (kamarádství, láska atd.), osvojuje si asertivní chování ve společnosti.	Partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy	Rodina a partnerství. Biologické a psychické změny v dospívání.	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Multikulturní výchova Etická výchova Výchova ke zdraví
Žák se orientuje ve stravě rostlinného a živočišného původu, v pochutinách a nápojích, dává přednost potravinám nezbytným pro zdraví (s pomocí učitele a rodičů), chápe škodlivé vlivy sladkých, tučných aj. pokrmů, uplatňuje zásady zdravého stravovacího a pitného režimu, přiměřeně se chová u rodinného stolu, ve školní jídelně, v restauraci i při stravování v přírodě, rozlišuje čerstvé a staré (zkažené) potraviny (s pomocí rodičů), uplatňuje návyky osobní a intimní hygieny a pravidelně je řadí do denního režimu, uvědomuje si význam	Péče o zdraví, zdravá výživa	Denní režim. Pitný režim. Pohybový režim. Zdravá strava. Nemoc, drobné úrazy a poranění. První pomoc. Úrazová zábrana. Osobní, intimní a duševní hygiena. Reklamní vlivy. Bezpečné chování v online prostředí, ochrana osobních údajů.	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Multikulturní výchova Výchova ke zdraví

dostatečného spánku, odpočinku a aktivního pohybu, rozpozná příznaky běžných nemocí, dokáže si změřit teplotu, přivolat a poskytnout první pomoc při drobném poranění a krvácení, zná způsob sebeochrany před nakažením krví.			
Žák zná nejznámější léčivé a jedovaté rostliny (houby), chápe nutnost sběru plodů a hub jen v přítomnosti dospělých, chápe nebezpečí léků užívaných bez vědomí lékaře, rodičů a učitele, odmítá jakékoliv pilulky (bonbóny aj.) do spolužáků nebo cizích osob, bezpečně zachází s běžnými mycími a čistícími prostředky, zná rizika lepidel, barev aj. chemických látek, chápe zdravotní rizika tabáku a alkoholu, nápojů obsahujících kofein a jiných návykových látek, hracích automatů, počítačů, ale i nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	Návykové látky a zdraví	Drogy. Odmítání návykových látek. Hrací automaty a počítače.	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Environmentální výchova Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí Výchova ke zdraví
Žák projevuje zásady bezpečného chování v různých prostředích (doma, na ulici, v dopravních prostředcích, výtahu atd.) a při různých činnostech (sportu, práci atd.), projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, zná běžné dopravní značky, uvědomuje si existenci lidí, kteří jsou schopni záměrně ublížit, ví, že nesmí nikam odejít s neznámou osobou, otevírat cizí osobě, brát	Osobní bezpečí	Bezpečné chování v rizikovém prostředí. Bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty. Pravidla pro práci s digitálními technologiemi. Krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.). Brutalita a jiné formy násilí v médiích, na internetu.	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Multikulturní výchova Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí Etická výchova Výchova ke zdraví Dopravní výchova

cokoliv od neznámého atd., umí přivolat pomoc policie, zdravotníků či hasičů, bezpečná zná telefonní čísla tísňového volání a správný způsob volání na tísňovou linku, uvědomuje si rizika šikany, týrání aj. ohrožování, svěřuje se rodičům, učiteli popř. lince důvěry nebo dětskému krizovému centru, vnímá nevhodnost brutálních filmů s projevy násilí, zabíjení apod. (za pomoci učitele a rodičů).		Služby odborné pomoci. Dopravní výchova.	
---	--	---	--

5.7.Vlastivěda

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Vlastivěda

Vyučovací předmět má časovou dotaci 2 hodiny týdně ve 4. a 5. ročníku. Vlastivěda v návaznosti na prvouku přináší žákům základní poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí a o výsledcích jejich činnosti, seznamuje žáky s důležitými událostmi a významnými osobnostmi regionálních a národních dějin. Integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti z vyučování a osobního života žáků s dalšími informacemi z tisku, rozhlasu a televize a ze zájmových oblastí, tyto podněty přístupně vysvětluje, uvádí do souvislostí a v potřebné míře zobecňuje. Formuje u žáků vědomí příslušnosti k vlastnímu národu, pěstuje žádoucí hodnotové orientace, rozvíjí zájem žáků o poznávání života, tradic, zvyklostí a zvláštností společenských v různých historických obdobích a v různých kulturních oblastech světa.

Rozvíjené klíčové kompetence

1. Kompetence k učení
2. Kompetence k řešení problémů
3. Kompetence komunikativní
4. Kompetence sociální a personální
5. Kompetence občanské
6. Kompetence pracovní
7. Kompetence digitální

Ve Vlastivědě rozvíjíme digitální kompetence tím, že:

- klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil

Očekávané výstupy za 2. období

Místo, kde žijeme

- žák určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
- žák určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- žák rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy
- žák vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam
- žák rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam
- žák vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) i při interakci v digitálním světě
- žák rozpozná ve svém okolí a v digitálním světě jednání a chování, která nelze tolerovat
- žák formuluje a dodržuje zásady zdravého a bezpečného přístupu k práci s digitálními technologiemi, rozezná nebezpečí v digitálním prostředí a vybere informace, které o sobě může zveřejnit
- žák porovná na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče, atlasy a další doporučené zdroje včetně digitálních

Lidé a čas

- žák pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
- žák využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti
- žák srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik

Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět vlastivěda je koncipován jako upevnění a rozšíření elementárních vědomostí a dovedností ze společenskovědní oblasti, které žáci získali v prvouce a nabyli osobní

zkušeností. Vyučující vhodně integruje poznatky žáků z jiných zdrojů a osobního života do komplexnější představy o rozmanitých oblastech společenské skutečnosti, usiluje o vytvoření jejího plastického obrazu. K tomu využívá názorného materiálu, vhodně vybraných úryvků z literatury. Součástí je i samostudium a domácí úkoly, samostatné práce k jednotlivým tématům, projekty. Skupinová práce žáků, práce s počítačem, didaktické hry, apod. jsou další metody výuky vlastivědy. Další činnosti žáků při výuce vlastivědy: pozorování, orientace a cvičení v terénu místní krajiny, kresba jednoduchých plánků, schémat, náčrtků apod., orientace na plánech obcí, měst, na mapách regionů, na mapách České republiky, Evropy a na mapě světa, činnosti s různými obrazovými materiály, audiovizuálními pořady, písemnými památkami, modely, apod. Dále besedy k rozhlasovým a televizním pořadům, četba vhodné umělecké a věcné literatury.

Podle podmínek: exkurze do významných podniků regionu, návštěva významných rekreačních oblastí a chráněných území přírody regionu, návštěva tradičních regionálních slavností, regionálních muzeí, galerií, výstav apod., besedy s představiteli společenského a kulturního života obce, regionu, s představiteli různých profesí, s pamětníky.

Použitá literatura pro výchovné a vzdělávací strategie:

Tomáš Houška: Škola hrou, 1991

Geofrey Petty: Moderní vyučování, 1993

Hana Kasíková: Učíme se spolupráci, 2005

Charles A. Smith: Třída plná pohody, 1993

Marie Adamovská: Děti v dopravním provozu, 2004

Ludvík Uhlíř: Lovy bez halali, 2002

Jiří Bureš: Ekologická výchova v mateřských a základních školách, 2002

Misto, kde žijeme

2. období – 4. - 5. ročník

Dílčí výstupy	Téma	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
-žák pracuje s turistickou mapou místní krajiny, porozumí její barevné grafice a smluvním značkám, orientuje se na plánech obcí, měst, na mapách české republiky a na mapě světa	Mapy obecně zeměpisné a tematické	Obsah mapy, grafika, vysvětlivky, měřítko mapy. Využití GPS navigace.	Matematika Český jazyk Výtvarná výchova
-žák vyjádří svými slovy pojmy obec, okres, region, vyjádří polohu místní krajiny a místní oblasti vzhledem k vyšším	Domov	Prostředí domova, orientace v místě bydliště, využití satelitních map, práce s cykloturistickými aplikacemi.	Přírodověda Matematika Osobnostní a sociální výchova

územním celkům ČR, pracuje s turistickou mapou místní krajiny, porozumí její barevné grafice a smluvním značkám			
<p>-žák namaluje plán místa svého bydliště a školy, v plánu vyznačí cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</p> <p>- žák uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cyklisty, cíleně je používá</p> <p>- žák charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje</p> <p>- žák v modelových situacích (vycházka, výlet) vyhodnotí nebezpečná místa v silničním provozu a v hromadné dopravě (v méně známých místech obce, v neznámých místech mimo obec) a určuje vhodný způsob bezpečného chování</p> <p>-žák v modelových situacích ohrožení bezpečí v běžných situacích volí správné situace ochrany, přivolání pomoci i pomoci jiným</p> <p>-žák uvede přírodní jevy i jiné situace, které mohou ohrozit lidské zdraví a životy, vymezí (vybere</p>	Škola	<p>Prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy.</p> <p>Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případech ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém .</p>	<p>Přírodověda Výtvarná výchova Matematika</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana</p>

z příkladů) vhodný způsob ochrany - žák v modelových situacích prokáže schopnost vhodně reagovat na pokyny dospělých a jednat v souladu s pravidly ochrany			
-žák s pomocí vhodných map charakterizuje zeměpisné a přírodní prvky místní krajiny a místní oblasti, charakterizuje zvláštnosti osídlení místní krajiny, uvede významná města, místa a stavby regionu, uvede významné atraktivity cestovního ruchu a střediska rekreace v regionu, uvede významné zemědělské, průmyslové, rekreační a chráněné oblasti místní oblasti, charakterizuje stav životního prostředí, uvede významné rodáky a předky regionu, kulturní a historické památky, významné události a jejich místa, vysvětlí s porozuměním význam regionálních tradic a symbolů, pracuje s turistickou mapou místní krajiny	Obec, místní krajina	Její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce, význačné budovy, dopravní síť, vyhledávání informací a porovnávání různých zdrojů.	Český jazyk Přírodověda Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana
-žák vysvětlí svými slovy pojmy vlast, cizina, stručně charakterizuje přírodní tvářnost území ČR, orientuje se na vlastivědné	Okolní krajina	Zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na	Český jazyk Praktické činnosti Výtvarná výchova Osobnostní a sociální výchova Výchova

mapě ČR, vyhledá zde jednotlivé oblasti, vyjádří jejich polohu a charakterizuje významné a typické přírodní prvky, popíše převažující charakter sídel v jednotlivých oblastech ČR, vyhledá na vlastivědné mapě hlavní sídelní střediska, uvede a popíše hlavní přírodní a společenské atraktivitu cestovního ruchu a rekreace v oblastech ČR, popíše současný stav a aktuální problémy životního prostředí v ČR, uvede nejvýznamnější velkoplošná chráněná území přírody v ČR		krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany	demokratického občana
-žák uvede a charakterizuje významné zemědělské, průmyslové, rekreační a chráněné oblasti vybrané oblasti - regionu	Regiony ČR	Praha a vybrané oblasti ČR .	Přírodověda Český jazyk Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana
-žák vyjmenuje a popíše státní symboly ČR, používá s porozuměním základní státoprávní pojmy : stát, prezident, parlament, vláda, volby, demokracie, uvede jméno prezidenta a premiéra ČR	Naše vlast	Domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému v ČR, státní správa a samospráva, státní symboly.	Přírodověda Český jazyk Výtvarná výchova Praktické činnosti Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana
-žák popíše polohu České republiky v Evropě, orientuje se na mapách střední Evropy a Evropy, určí a lokalizuje na mapách sousední státy	Evropa a svět	Kontinenty, evropské státy, EU. Tvorba textových dokumentů a jednoduchých prezentací.	Přírodověda Český jazyk Výtvarná výchova Praktické činnosti Osobnostní a sociální výchova

<p>ČR, stručně posoudí jejich přírodní tvářnost, hospodářskou a společenskou vyspělost, vyhledá na mapách známé oblasti cestovního ruchu na území sousedních států ČR, vyjmenuje a vyhledá na mapách významné evropské státy, významná evropská města a střediska cestovního ruchu, vyjmenuje a vyhledá na mapě světa jednotlivé světadíly a oceány na Zemi</p>			<p>Výchova demokratického občana Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Multikulturní výchova</p>
---	--	--	--

Lidé a čas

2.období – 4. a 5. ročník

Dílčí výstupy	Téma	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<p>-žák čte správně letopočty a umí zařadit staletí, charakterizuje svými slovy způsob života starých Slovanů, jmenuje první státní útvary na našem území, charakterizuje hospodářský a kulturní rozvoj Českého státu za Karla IV., popíše způsoby života jednotlivých vrstev obyvatelstva, popíše období husitských válek a jmenuje</p>	<p>Orientace v čase a časový řád</p>	<p>Určování času, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace</p>	<p>Přírodověda Matematika</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Multikulturní výchova</p>

významné osobnosti této doby(Hus, Žižka), posoudí změny ve způsobu života v novověku, objasní vznik České republiky			
-žák vyjádří rozdíl mezi pověstí a historickou skutečností, charakterizuje způsob života našich předků i současný způsob života, zná důvody vyhlášení státních svátků a významných dnů,	Současnost a minulost v našem životě	Proměny způsobu života, bydlení,předměty denní potřeby, státní svátky a významné dny	Český jazyk Přírodověda Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Multikulturní výchova
-žák popíše současný stav památek ve svém regionu, dokáže najít jejich polohu na vlastivědné mapě, je seznámen s ochranou těchto památek	Regionální památky	Péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost	Český jazyk Matematika Přírodověda Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Multikulturní výchova Výchova demokratického občana
-žák pracuje turistickou mapou místní krajiny, uvede významné rodáky a předky, kulturní a historické památky regionu, významné události a jejich místa, uvede některé významné výrobní podniky a služby regionu	Báje, mýty, pověsti	Minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj	Český jazyk Matematika Přírodověda Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Multikulturní výchova Výchova demokratického občana

5.8. Výtvarná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu výtvarná výchova

Časová dotace předmětu je jedna hodina týdně v 1. – 3. ročníku a dvě hodiny týdně ve 4. a 5. ročníku. Předmět výtvarná výchova je zaměřen na rozvíjení smyslové citlivosti (prvky vizuálně obrazného vyjádření, uspořádání objektů do celků, reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly, smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření), uplatňování subjektivity (prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností, typy vizuálně obrazných vyjádření, přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením) a ověřování komunikačních účinků (osobní postoj v komunikaci, komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření, proměny komunikačního obsahu). Všechny tyto činnosti se vzájemně propojují a doplňují, rozvíjejí celkovou osobnost žáka a vedou především k rozvoji jeho výtvarného cítění – jeho výtvarných schopností, projevujících se individuálními dovednostmi.

Obsahem *Rozvíjení smyslové citlivosti* jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem *Uplatňování subjektivity* jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem *Ověřování komunikačních účinků* jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Výuka je zaměřena na získávání obecných vědomostí z oblasti výtvarné kultury (např. seznámení se s nejznámějšími českými popř. zahraničními malíři, ilustrátory aj., rozdíl mezi malbou a kresbou atd.). Předmět pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Hlavním cílem předmětu je, aby žák porozuměl výtvarnému umění, aktivně jej vnímal, vážil si jej a využíval jako prostředek komunikace. Důraz je kladen též na provázanost výtvarné výchovy s jinými vyučovacími předměty (hudební výchova, pracovní činnosti, prvouka, přírodověda, vlastivěda atd.). V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Rozvíjené klíčové kompetence

1. Kompetence k učení
2. Kompetence k řešení problémů
3. Kompetence komunikativní
4. Kompetence sociální a personální

5. Kompetence občanské
6. Kompetence pracovní
7. Kompetence digitální

Ve výtvarné výchově rozvíjíme digitální kompetence tím, že:

- motivujeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- poskytujeme žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Očekávané výstupy za 1. období

- žák rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ
- žák v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace
- žák vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky
- žák interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností
- žák na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil
- technologií obsah vizuálně obrazných vyjádření, která vytvořil, vybral nebo upravil žák vnímá objekty a situace různými smysly a pro jejich vizuální vyjádření nalézá různé prostředky a podle svých schopností s nimi pracuje
- žák vnímá a podle svých schopností interpretuje vizuálně obrazná vyjádření (vlastní i svých spolužáků) i vybraná umělecká díla
- žák komunikuje přímo i zprostředkovaně pomocí digitálních

Očekávané výstupy za 2. období

- žák při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)
- žák užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model

- žák při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy
- žák nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě
- žák osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)
- žák porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
- žák nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil
- žák nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě zrakového vnímání i vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě
- žák osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje různorodé prostředky, včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění
- žák porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace; postupně si vytváří digitální portfolio vlastní tvorby a digitální databanku různých inspiračních zdrojů

Výchovné a vzdělávací strategie

Metody a formy práce jsou založeny na získávání, rozvíjení, zpracování a především na praktickém využití získaných poznatků. Výuka probíhá zábavnou formou s využitím širokého spektra výtvarných her a cvičení. Dále je v hodinách využíváno hojně obrazového materiálu v podobě obrázků, video projekce atd. Výuka je výrazně propojena s vyučovacími předměty hudební výchova, dramatická výchova, prvouka, přírodověda, vlastivěda (environmentální výchova), literární výchova, geometrie aj.

Využívá se těchto forem práce:

1. Skupinová práce
2. Didaktické hry (kvízy, křížovky, doplňovačky atd.)
3. Dramatizace
4. Projekty a problémové vyučování
5. Práce s textem, vyhledávání informací (encyklopedie, internet, učebnice atd.)
6. Učení se ze zkušenosti
7. Exkurze, besedy, výtvarné výstavy
8. Práce s počítačem (základy grafiky atd.)

Používané výtvarné prostředky a materiály

- Kresba (uhel, rudka, tužka, dřívko, tuš, pero, štětec, křída aj.)
- Malba (temperové a vodové barvy, pastel, voskový pastel)
- Kombinované techniky, koláž, tiskátka, monotyp, frotáž, dotváření, vrypy, kombinace přírodních materiálů, kaširování
- Papír – různé druhy (přehýbání, skládání, mačkání, stříhání, trhání, vyklápění, posouvání aj.)
- Modelování (modelovací hlína, modurit, těsto)
- Přírodní materiály (kaménky, kůra, tráva, plody, sušené rostliny, dřevěné odřezky, kůže aj.)
- Panelové stavebnice, makety domů (krabíčky, papír, kartony, přírodní materiály aj.)
- Další techniky (kresba a malba na sklo, ubrousková technika, mozaika, provázková technika aj.)

Použitá literatura

Cikánová Karla: Kreslete si s námi, Malujte si s námi

Houška Tomáš: Škola hrou

Kasíková Hana: Učíme se spolupráci

Petty Geoffrey: Moderní vyučování

Smith A. Charles: Třída plná pohody

1. období – 1. – 3. ročník

Dílčí výstupy	Téma	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Rozvíjení smyslové citlivosti			
Žák dle svých schopností za pomoci učitele citlivě vnímá a výtvarným způsobem vyjadřuje viděné linie, tvary, světlostní a barevné kontrasty a jejich vztahy, kombinace a proměny v ploše.	Prvky vizuálně obrazného vyjádření	Linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše.	Osobnostní a sociální výchova Environmentální kultura
Žák dle svých schopností za pomoci učitele uspořádá výtvarné objekty do celku, pracuje s plochou, zachytí	Uspořádání objektů do celků	Uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém vyjádření.	Osobnostní a sociální výchova Environmentální kultura

objekt ve statickém vyjádření.			
Žák při tvorbě intenzivně zapojuje všechny smysly, využívá vztah zrakového vnímání s ostatními smysly (sluch, hmat atd.).	Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly	Vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly.	Osobnostní a sociální výchova Environmentální kultura
Žák projevuje zájem a o umění užitém v běžném životě (fotografie, tiskoviny atd.) a vyjadřuje na ně svůj názor, postoj.	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření	Umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama.	Osobnostní a sociální výchova Environmentální kultura Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Mediální výchova

Uplatňování subjektivity			
Žák se aktivně zapojuje do výtvarné činnosti – výtvarně vyjadřuje emoce, pocity, nálad, uplatňuje fantazii, představy, vychází osobní zkušenosti.	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností	Manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby.	Osobnostní a sociální výchova Environmentální kultura Dramatická a pohybová výchova
Žák se seznámí s různými typy vizuálně obrazných vyjádření, některé dokáže sám vytvořit (ilustrace textů, volná malba, comics apod.).	Typy vizuálně obrazných vyjádření	Jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama.	Osobnostní a sociální výchova Environmentální kultura Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Mediální výchova Dramatická a pohybová výchova
Žák rozvíjí svou fantazii, citlivě vnímá vizuálně obrazná vyjádření všemi smysly, rozvíjí pozorovací schopnosti a paměť.	Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením.	Hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání).	Osobnostní a sociální výchova Dramatická a pohybová výchova

Ověřování komunikačních účinků

Žák úměrně svému věku vyjadřuje osobní postoj, dokáže interpretovat své i přejaté vizuálně obrazné vyjádření.	Osobní postoj v komunikaci	Jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací.	Osobnostní a sociální výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Dramatická výchova
---	----------------------------	---	--

<p>Žák úměrně svému věku za pomoci učitele dokáže porovnávat výsledky tvorby ve skupině, dokáže je kriticky zhodnotit, vysvětlit příčiny úspěchu či neúspěchu.</p>	<p>Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření</p>	<p>V komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Dramatická výchova</p>
<p>Žák získá základní povědomí o záměrech výtvarné tvorby, dokáže rozpoznat proměny obsahu vlastních vyjádření i děl výtvarného umění.</p>	<p>Proměny komunikačního obsahu</p>	<p>Záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Environmentální kultura</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>Dramatická výchova</p>

2. období – 4. a 5. ročník

Dílčí výstupy	Téma	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Rozvíjení smyslové citlivosti			
Žák dle svých schopností za pomoci učitele dále rozvíjí citlivé vnímání a výtvarné vyjadřování viděné linie, tvary, světlostní a barevné kontrasty a jejich vztahy, kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru.	Prvky vizuálně obrazného vyjádření	Linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru.	Osobnostní a sociální výchova Environmentální kultura
Žák dle svých schopností za pomoci učitele dále zdokonaluje schopnost uspořádat výtvarné objekty do celku, práci s plochou, zachytí objekt ve statickém, ale i dynamickém vyjádření.	Uspořádání objektů do celků	Uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření.	Osobnostní a sociální výchova Environmentální kultura
Žák při tvorbě intenzivně zapojuje všechny smysly, rozvíjí možnosti využití vztahu zrakového vnímání s ostatními smysly (sluch, hmat atd.).	Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly	Vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly.	Osobnostní a sociální výchova Environmentální kultura
Žák projevuje zájem a o umění užitém v běžném životě (fotografie, tiskoviny atd.) a zdokonaluje se ve vyjadřování svého názoru, postoje k němu.	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření	Umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama. Při vlastní tvorbě objevuje možnosti různých prostředků, včetně digitální fotografie.	Osobnostní a sociální výchova Environmentální kultura Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

			Mediální výchova
--	--	--	------------------

Uplatňování subjektivity

Žák se aktivně zapojuje do výtvarné činnosti – výtvarně vyjadřuje emoce, pocity, nálady, uplatňuje fantazii, představy, vychází osobní zkušenosti.	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností	Manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby.	Osobnostní a sociální výchova Environmentální kultura Dramatická a pohybová výchova
Žák rozlišuje různé typy vizuálně obrazných vyjádření, některé dokáže sám vytvořit (ilustrace textů, volná malba, comics, plakát, plastika apod.).	Typy vizuálně obrazných vyjádření	Jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama.	Osobnostní a sociální výchova Environmentální kultura Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Mediální výchova Dramatická a pohybová výchova
Žák dále rozvíjí svou fantazii, citlivě vnímá vizuálně obrazná vyjádření všemi smysly, rozvíjí pozorovací schopnosti a paměť.	Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením.	Hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání).	Osobnostní a sociální výchova Dramatická a pohybová výchova

Ověřování komunikačních účinků

Žák úměrně svému věku vyjadřuje osobní postoj, dokáže interpretovat své i přejaté vizuálně obrazné vyjádření.	Osobní postoj v komunikaci	Jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací.	Osobnostní a sociální výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Dramatická výchova
---	----------------------------	---	--

<p>Žák úměrně svému věku za pomoci učitele dokáže porovnávat výsledky tvorby ve skupině, dokáže je kriticky zhodnotit, vysvětlit příčiny úspěchu či neúspěchu.</p>	<p>Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření</p>	<p>V komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Dramatická výchova</p>
<p>Žák získá základní povědomí o záměrech výtvarné tvorby, dokáže rozpoznat proměny obsahu vlastních vyjádření i děl výtvarného umění.</p>	<p>Proměny komunikačního obsahu</p>	<p>Záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Environmentální kultura</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>Dramatická výchova</p>

5.9.Pracovní činnosti

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Pracovní činnosti

Vyučovací předmět má časovou dotaci 1 hodinu týdně v 1. – 5. ročníku. Předmět pracovní činnosti vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oblastech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Umožňuje žákům získat soubor vědomostí, pracovních dovedností a návyků potřebných v běžném životě. Formuje jejich osobnost rozvíjením některých vlastností, motorických i tvořivých schopností a dovedností. Předmět praktické činnosti vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Dále se cíleně zaměřují na praktické dovednosti a návyky a doplňují celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Cílem této oblasti je vytvoření pozitivního vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých a společných výsledků práce. Osvojení si základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě. Dále vede k vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při praktické činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku. Předmět pracovní činnosti vede k poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka, k chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení. Napomáhá se orientovat v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a svět práce rozvíjíme digitální kompetence tím, že:

- přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií seznamujeme žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků
- podporujeme žáky při vytvoření videonávodu vlastního výrobku nebo pokrmu
- vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích
- motivujeme žáky k zaznamenávání výsledků pozorování

Rozvíjené klíčové kompetence

1. Kompetence k učení
2. Kompetence k řešení problémů
3. Kompetence komunikativní

4. Kompetence sociální a personální
5. Kompetence občanské
6. Kompetence pracovní
7. Kompetence digitální

Práce s drobným materiálem

Očekávané výstupy za 1. období

- žák vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- žák pracuje podle slovního návodu a předlohy

Očekávané výstupy za 2. období

- žák vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
- žák využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
- žák volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- žák udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

Konstrukční činnosti

Očekávané výstupy za 1. období

- žák zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
- pracovat podle slovního návodu, předlohy i videonávodu

Očekávané výstupy za 2. období

- žák provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- žák pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- žák dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu
- žák pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu i videonávodu

Pěstíelské práce

Očekávané výstupy za 1. období

- žák provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování
- žák pečuje o nenáročné rostliny

- provádět pozorování přírody, zaznamenat je i s využitím digitálních technologií a zhodnotit jejich výsledky

Očekávané výstupy za 2. období

- žák provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování
- žák ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
- žák volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- žák dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu
- žák provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vést pěstitelské pokusy a pozorování, které zaznamená i s využitím digitálních technologií a zhodnotit je

Příprava pokrmů

Očekávané výstupy za 1. období

- žák připraví tabuli pro jednoduché stolování
- žák se chová vhodně při stolování

Očekávané výstupy za 2. období

- žák se orientuje v základním vybavení kuchyně
- žák připraví samostatně jednoduchý pokrm
- žák dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování
- žák udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

Výchovně vzdělávací strategie

Metody a formy práce jsou založeny na získávání, rozvíjení, zpracování a především na praktickém využití získaných poznatků. Výuka je výrazně propojena s vyučovacími předměty prvouka, přírodověda, výtvarná výchova, vlastivěda, geometrie a environmentální výchova. Dále je v hodinách hojně využíváno názorných pomůcek, přírodního materiálu, zbytkového odpadu, drobného materiálu atd.

Využívá se těchto forem práce:

- skupinová práce
- samostatná práce
- vycházky

- pozorování
- poslech
- výklad

Požítá literatura:

- Nápady – Angela Wilkesová
- Vaření – Angela Wilkesová
- Velká kniha pro malé mistry – Ursula Barffová, Inge Burkhardtová
- Velká kniha pro malé mistry 2 – Ursula Barffová, Inge Burkhardtová, Jutta Maierová
- Velká kniha pro malé mistry 3 – Ursula Barffová, Inge Burkhardtová, Jutta Maierová
- Výtvarné hříčky pro malé děti – Wilma Kottkeová, Inge Húbersová – Keminková
- Nápady pro jaro a léto – Ludmila Kociánková, Václav Tichý, Slávka Benediktová
- Nápady pro podzim a zimu – Ludmila Kociánková, Václav Tichý, Slávka Benediktová
- Hračky z přírody – Ursula Barffová
- Výrobky ze slaneého těsta – Isolde Kiskaltová
- Origami – Zúlal Aytúre – Scheeleová
- Kratochvílné vystřihovánky – Markéta Vránová
- Papírové hrátky jaro – léto – Pavla Srnská, Leona Marečková
- Papírové hrátky podzim – zima – Pavla Srnská, Leona Marečková
- a další náměty z knih v učitelské knihovně

.

1. období – 1. – 3. ročník

Dílčí výstupy	Téma	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - žák se seznamuje se základními nástroji a pomůckami, s jejich účelem, způsobem použití, s jejich vlastnostmi - žák si vytváří návyk organizace a plánování práce - žák si osvojuje základy bezpečnosti a hygieny práce - žák poznává vlastnosti materiálu 	Práce s drobným materiálem	vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát). pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce, lidové zvyky a tradice, práce podle videonávodu	Prvouka Přírodověda Environmentální výchova Výtvarná výchova
<ul style="list-style-type: none"> - žák se seznamuje s návodem a předlohami stavebnice, s jednotlivými částmi, možnostmi 	Konstrukční činnosti	stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	Matematika Estetická výchova

užití - žák sestavuje modely dle vlastní představy z jednoduchých stavebnic - žák si osvojuje správné pracovní dovednosti a návyky při organizaci vlastní pracovní činnosti a zachovává bezpečnost a hygienu práce			
- žák poznává pěstitelský materiál, nářadí a pomůcky a správně s nimi pracuje - žák provádí jednoduché pěstitelské činnosti, provádí pozorování a pokusy, pracuje na školním pozemku	Pěstitelské práce	základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky), koření, zelenina pěstování pokojových rostlin jedovaté rostliny, rostliny jako drogy, alergie - zaznamenávání výsledků pokusů s využitím digitálních technologií	Prvouka Přírodověda Environmentální výchova
- žák se seznamuje s obsluhou základního spotřebiče (dle možnosti školy), - žák provádí základní úklid pracovních ploch - žák se vhodně chová při stravování	Příprava pokrmů	základní vybavení kuchyně jednoduchá úprava stolu a pravidla správného stolování, příprava jednoduchého pokrmu podle videonávodu	Estetická výchova Výtvarná výchova

2. období – 4. a 5. ročník

- žák pracuje se základními nástroji a pomůckami, s jejich účelem, způsobem použití, s jejich vlastnostmi	Práce s drobným materiálem	vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát). pracovní pomůcky a	Prvouka Přírodověda Environmentální výchova Výtvarná výchova
---	----------------------------	--	---

<ul style="list-style-type: none"> - žák dodržuje návyky organizace a plánování práce - žák dbá základů bezpečnosti a hygieny práce - žák zná vlastnosti materiálu 		nástroje – funkce a využití jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce, lidové zvyky a tradice, práce podle videonávodu	
<ul style="list-style-type: none"> - žák pracuje s návodem a předlohami stavebnice, s jednotlivými částmi, možnostmi užití - žák sestavuje jednoduché modely z konstrukčních stavebnic se spojovacími prvky a díly - žák provádí montáž , demontáž a údržbu některých jednoduchých předmětů - žák dodržuje správné pracovní dovednosti a návyky při organizaci, plánování a vlastní pracovní činnosti při zachování bezpečnosti a hygieny práce 	Konstrukční činnosti	stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	Matematika Estetická výchova
<ul style="list-style-type: none"> - žák zná pěstitelský materiál, nářadí a pomůcky a umí s nimi správně pracovat - žák provádí jednoduché pěstitelské činnosti, provádí pozorování a pracuje na školním pozemku - žák dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce 	Pěstitelské práce	základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky), koření, zelenina pěstování pokojových rostlin jedovaté rostliny, rostliny jako drogy, alergie	Prvouka Přírodověda Environmentální výchova

<ul style="list-style-type: none"> - žák umí bezpečně obsluhovat základní spotřebice (dle možnosti školy) - žák připraví samostatně jednoduchý pokrm - žák zná pravidla správného stolování a umí se společensky chovat - žák udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch a dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce 	Příprava pokrmů	základní vybavení kuchyně, jednoduchá úprava stolu a pravidla správného stolování, příprava jednoduchého pokrmu podle videonávodu	Estetická výchova Výtvarná výchova
---	-----------------	---	---------------------------------------

5.10.Hudební výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu hudební výchova

Časová dotace předmětu je jedna hodina týdně ve všech ročnících. Předmět hudební výchova je zaměřen na rozvíjení čtyř základních činností: vokální činnost, instrumentální činnost, hudebně pohybová činnost a poslechová činnost. Všechny tyto hudební činnosti prostupují každou vyučovací hodinou, vzájemně se propojují a doplňují, rozvíjejí celkovou osobnost žáka a vedou především k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, projevujících se individuálními hudebními dovednostmi sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Obsahem *Vokálních činností* je práce s hlasem, kde dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem *Instrumentálních činností* je hra na hudební nástroje (zejména rytmické nástroje z Orffova instrumentáře) a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem *Hudebně pohybových činností* je ztvárňování hudby a reakcí na ni pomocí pohybu, tance, gest.

Obsahem *Poslechových činností* je aktivní vnímání znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Výuka je zaměřena na získávání obecných vědomostí z oblasti hudby, hudební teorie a hudebních dějin, hudebně improvizaci a intonační činnost, vše na základě individuálních schopností a dovedností žáků.

Hlavním cílem předmětu je, aby žák porozuměl hudebnímu umění a hudbě, aktivně ji vnímal a využíval jako prostředek komunikace. Důraz je kladen též na provázanost hudební výchovy s jinými vyučovacími předměty (výtvarná výchova, pracovní činnosti, prvouka, přírodověda, vlastivěda atd.) a volitelnými kroužky (hra na zobcovou flétnu, taneční kroužek atd.).

Rozvíjené klíčové kompetence

1. Kompetence k učení
2. Kompetence k řešení problémů
3. Kompetence komunikativní
4. Kompetence sociální a personální
5. Kompetence občanské
6. Kompetence pracovní
7. Kompetence digitální

V hudební výchově rozvíjíme digitální kompetence tím, že:

- umožňujeme žákovi aktivně a smysluplně využívat elektronické hudební nástroje, digitální aplikace i dostupné programy jako nástroje pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- dáváme příležitost žákům zaznamenávat, snímat a přenášet i prezentovat hudbu a hudební zvukové projekty prostřednictvím digitálních technologií, případně uplatnit digitální technologie jako nástroj sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů
- žáci mají možnost vyhledávat a sdílet inspirační zdroje uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Očekávané výstupy za 1. období

- žák zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
- žák rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
- žák využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- žák reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- žák rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- žák rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální
- využívat snadno ovladatelné akustické i dostupné elektronické hudební nástroje k doprovodné hře

Očekávané výstupy za 2. období

- žák zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti
- žák realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not
- žák využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
- žák rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
- žák vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace
- žák rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny
- žák ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace
- žák využívá snadno ovladatelné akustické a elektronické hudební nástroje či vybrané hudební aplikace k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
- žák rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby v její zvukové, případně i digitálně vizualizované podobě
- žák vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace s využitím dostupných akustických i elektronických hudebních nástrojů i hudebních aplikací

Výchovné a vzdělávací strategie

Metody a formy práce jsou založeny na získávání, rozvíjení, zpracování a praktickém využití získaných poznatků. Výuka probíhá zábavnou formou s využitím širokého spektra hudebních nahrávek, písniček, básniček a rytmizovaných říkadel. Dále je v hodinách využíváno hojně obrazového materiálu v podobě obrázků, video projekce atd. Výuka je výrazně propojena s pohybovou, výtvarnou a dramatickou výchovou.

Využívá se těchto forem práce:

1. Skupinová práce
9. Didaktické hry (kvízy, křížovky, doplňovačky atd.)
10. Dramatizace
11. Projekty a problémové vyučování
12. Práce s textem, vyhledávání informací (encyklopedie, internet, učebnice atd.)
13. Učení se ze zkušenosti
14. Samostudium a domácí úlohy
15. Exkurze, besedy, koncerty a jiná hudební představení
16. Práce s počítačem (programy, internet atd.)
17. Práce s hudebními nástroji (instrumentální činnost)
18. Učení se pohybem (pohybová výchova, vyjádření hudby pohybem atd.)

Použitá literatura

Houška Tomáš: Škola hrou

Kasíková Hana: Učíme se spolupráci

Petty Geoffrey: Moderní vyučování

Smith A. Charles: Třída plná pohody

Šimanovský Z., Tichá A.: Lidové písničky a hry s nimi

1. období – 1. – 3. ročník

Dílčí výstupy	Téma	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Vokální činnosti			
Žák zpívá písně v přiměřeném rozsahu se správnými hygienickými návyky dle svých dispozic.	Pěvecký a mluvní projev	Pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu.	Osobnostní a sociální výchova Český jazyk
Žák zpívá písně rytmicky správně, rytmicky doprovází písně a jednoduché texty hrou na tělo, rytmickými nástroji apod.	Hudební rytmus	Realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu.	Osobnostní a sociální výchova Multikulturní výchova Environmentální výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda
Žák zpívá dle svých dispozic intonačně čistě v jednohlase. Improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem.	Intonace a vokální improvizace	Diatonické postupy v durových a mollových tóninách, hudební hry (ozvěna, otázka a odpověď atd.).	Osobnostní a sociální výchova
Žák se orientuje v jednoduchém zápisu skladby.	Grafický záznam vokální hudby	Záznam melodie a její reprodukce, notová osnova, houslový klíč, nota čtvrtěová, osminová, celá a půlová, pomlka čtvrtěová, osminová atd.	Osobnostní a sociální výchova Výtvarná výchova

Instrumentální činnosti			
Žák využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.	Hra na hudební nástroje	Reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře.	Osobnostní a sociální výchova Environmentální výchova Multikulturní výchova
Žák rytmizuje a melodizuje jednoduché texty a písničky, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem.	Rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace	Hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď), jednodílná písňová forma (a – b). Umělá hra elektronická.	Osobnostní a sociální výchova Český jazyk

Hudební pohybové činnosti

Žák vyjadřuje pohybem tempo, dynamiku, metrum apod.	Taktování, pohybový doprovod znějící hudby	Dvoudobý a třídobý takt, taneční hra se zpěvem, jednoduché lidové tance.	Osobnostní a sociální výchova Dramatická a tělesná výchova
Žák reaguje pohybem na znějící hudbu, improvizuje s využitím jednoduchých tanečních kroků.	Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby	Pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků.	Osobnostní a sociální výchova Dramatická a tělesná výchova
Žák dokáže pohybově ztvárnit jednoduché tance – mazurka, polka, valčík, polonéza apod.	Orientace v prostoru	Pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách.	Osobnostní a sociální výchova Multikulturní výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Prvouka, Vlastivěda

Poslechové činnosti

Žák pojmenuje	Kvality tónů	Délka, síla, barva,	Osobnostní a
---------------	--------------	---------------------	--------------

základní kvality tónu, který slyší.		výška.	sociální výchova
Žák rozpozná výrazné změny tempa, dynamiky a melodie v proudu znějící hudby.	Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným schématickým nábojem	Melodie a její pohyb (melodie vzestupná a sestupná), barva, kontrast, zvukomalba.	Osobnostní a sociální výchova Mediální výchova Výtvarná výchova
Žák rozpozná některé hudební nástroje v proudu znějící hudby, rozliší hudbu vokální, instrumentální, vokálně instrumentální v proudu znějící hudby, chápe roli posluchače.	Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj	Rozdíl mezi hudbou vokální a instrumentální. Hudební nástroje dechové, smyčcové (strunné) a bicí. Hlas mužský, ženský a dětský. Poslech hudby s využitím digitálních technologií.	Osobnostní a sociální výchova Mediální výchova Multikulturní výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Vlastivěda
Žák pozná vážnou hudbu od hudby lidové, orientuje se v jednoduchých hudebních žánrech – pochod, ukolébavka apod.	Hudební styly a žánry	Hudba klasická (vážná) a lidová. Hudba taneční, pochodová, ukolébavka atd. Moderní hudba.	Osobnostní a sociální výchova Mediální výchova Multikulturní výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Vlastivěda
Žák dle svých schopností popíše slyšenou hudbu (náladu, tempo atd.).	Interpretace hudby	Slovní vyjádření (jaké je to hudba a proč je taková).	Osobnostní a sociální výchova Mediální výchova Multikulturní výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

2. období – 4. a 5. ročník

Dílčí výstupy	Téma	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Vokální činnosti			
Žák zpívá písně v přiměřeném rozsahu se správnými hygienickými návyky dle svých dispozic.	Pěvecký a mluvní projev	Pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu.	Osobnostní a sociální výchova Český jazyk
Žák zpívá písně rytmicky správně, rytmicky doprovází písně a jednoduché texty hrou na tělo, rytmickými nástroji apod.	Hudební rytmus	Realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu.	Osobnostní a sociální výchova Multikulturní výchova Environmentální výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda
Žák zpívá na základě svých dispozic v jednohlase a dvojhlas (kánon, prodleva).	Dvojhlas a vícehlas	Prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod.	Osobnostní a sociální výchova
Žák zpívá dle svých dispozic intonačně čistě, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem.	Intonace a vokální improvizace	Diatonické postupy v durových a mollových tóninách, hudební hry (ozvěna, otázka a odpověď atd.).	Osobnostní a sociální výchova
Žák se orientuje v jednoduchém zápisu skladby, umí provést jednoduchý zápis skladby.	Grafický záznam vokální hudby	Záznam melodie a její reprodukce, notová osnova, houslový klíč, nota čtvrt'ová, osminová, celá a půlová,	Osobnostní a sociální výchova Výtvarná výchova

		<p>pomlka čtvrt'ová, osminová atd.</p> <p>Čtení a zápis rytmického schématu písň.</p> <p>Orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, její reprodukce.</p>	
--	--	---	--

Instrumentální činnosti

Žák využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.	Hra na hudební nástroje	<p>Reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře.</p> <p>Hudební hry pomocí jednoduchých hudebních aplikací.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Environmentální výchova</p> <p>Multikulturní výchova</p>
Žák rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty a písň, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem.	Rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace	<p>Hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď), jednodílná písňová forma (a - b).</p> <p>Tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písň.</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Český jazyk</p>

Hudebné pohybové činnosti

Žák vyjadřuje pohybem tempo, dynamiku, metrum apod.	Taktování, pohybový doprovod znějící hudby	Dvoudobý a třídobý takt, taneční hra se zpěvem, jednoduché lidové tance.	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Dramatická a tělesná výchova</p>
Žák reaguje pohybem na znějící hudbu, improvizuje s využitím jednoduchých tanečních kroků.	Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby	Pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků.	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Dramatická a tělesná výchova</p>
Žák dokáže pohybově ztvárnit	Orientace v prostoru	Pamětné uchování a reprodukce pohybů	Osobnostní a sociální výchova

jednoduché tance – mazurka, polka, valčík, polonéza apod.		prováděných při tanci či pohybových hrách.	Multikulturní výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Prvouka, Vlastivěda
---	--	--	---

Poslechové činnosti

Žák v proudu znějící hudby rozpozná souzvuk a akord.	Vztahy mezi tóny	Souzvuk, akord.	Osobnostní a sociální výchova Mediální výchova
Žák rozpozná výrazné změny tempa, dynamiky, harmonie a melodie v proudu znějící hudby, orientuje se v pojmech kontrast a gradace.	Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným schématickým nábojem	Melodie a její pohyb (melodie vzestupná a sestupná), barva, kontrast, zvukomalba. Rytmus, harmonie, kontrast a gradace. Metrické, rytmické, dynamické a harmonické změny v hudebním proudu.	Osobnostní a sociální výchova Mediální výchova Výtvarná výchova
Žák rozpozná některé hudební nástroje v proudu znějící hudby, rozliší hudbu vokální, instrumentální, vokálně instrumentální v proudu znějící hudby, chápe roli posluchače.	Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj	Rozdíl mezi hudbou vokální a instrumentální. Hudební nástroje dechové, smyčcové (strunné) a bicí. Hlas mužský, ženský a dětský	Osobnostní a sociální výchova Mediální výchova Multikulturní výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Vlastivěda
Žák pozná vážnou hudbu od hudby lidové, orientuje se v jednoduchých hudebních žánrech – pochod, ukolébavka apod.	Hudební styly a žánry	Hudba klasická (vážná) a lidová. Hudba taneční, pochodová, ukolébavka atd. Moderní hudba.	Osobnostní a sociální výchova Mediální výchova Multikulturní výchova Výchova k myšlení v evropských a

			<p>globálních souvislostech</p> <p>Vlastivěda</p>
<p>Žák v proudu znějící hudby rozpozná základní hudební formy.</p>	<p>Hudební formy</p>	<p>Malá a velká písňová forma. Rondo, variace.</p>	<p>Osobnostní výchova</p> <p>Mediální výchova</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda</p>
<p>Žák dle svých schopností popíše slyšenou hudbu (náladu, tempo atd.).</p>	<p>Interpretace hudby</p>	<p>Slovní vyjádření (jaké je to hudba a proč je taková).</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Mediální výchova</p> <p>Multikulturní výchova</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p>

5.11. Tělesná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Tělesná výchova

Vyučovací předmět má časovou dotaci 2 hodiny týdně v každém ročníku. Žáci zde nacházejí prostor k osvojování nových pohybových dovedností, k ovládnutí a využívání různého sportovního náčiní a nářadí, k seznámení s návody pro pohybovou prevenci. Učí se uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí a s různými účinky. Významné je propojování pohybových činností s dalšími oblastmi vzdělání, jako je hudební výchova, estetika, poznávání a ochrana přírody, dopravní kázeň, hygiena, úrazová zábrana, výživa. Prvky zdravotní tělesné výchovy jsou využívány v povinné TV.

V Tělesné výchově rozvíjíme digitální kompetence žáků tím, že

- seznamujeme žáky s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit (naplňování pyramidy pohybu)
- motivujeme žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky
- motivujeme žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště
- klademe důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií

Rozvíjené klíčové kompetence

1. Kompetence k učení
1. Kompetence k řešení problémů
2. Kompetence komunikativní
3. Kompetence sociální a personální
4. Kompetence občanské
5. Kompetence pracovní
6. Kompetence digitální

Očekávané výstupy za 1.období

- žák spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
- žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení
- žák spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- žák uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy

- žák reaguje na základní pokyny a povely k osvojené činnosti a její organizaci

Očekávané výstupy za 2.období

- žák se podílí na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti, sleduje změny i s využitím digitálních technologií
- žák zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením
- žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojovaných pohybových her
- žák uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
- žák jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
- žák jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví
- žák užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
- žák zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy
- žák změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace
- žák se orientuje v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace i v digitálním prostředí
- změří základní pohybové výkony a porovnat je s předchozími výsledky i s využitím digitálních technologií

Výchovné a vzdělávací strategie

Výuka probíhá zpravidla koedukovaně, což znamená spojené skupiny chlapců a dívek dohromady. Při vyučování tělesné výchovy se střídají činnosti kondiční, gymnastické, atletické, herní, atd. Střídáním činností se oddaluje únava, a je tedy možné žáky optimálně fyziologicky zatěžovat v průběhu celé vyučovací hodiny.

Tematické celky, vyžadující zvláštní materiální, prostorové nebo klimatické podmínky (plavání, bruslení, turistika a pobyt v přírodě), jsou do výuky řazeny v případě vhodných podmínek školy ve formě kurzů, soustředěné výuky nebo v jiných organizačních formách (viz konkrétní témata).

Použitá literatura: Pavel Belšan: Tělesná výchova 1.-2.ročník, 1984

Pavel Belšan: Tělesná výchova 3.-4.ročník, 1984

Blanka Borová: Míče, míčky a hry s nimi, 2001

Nanon Gardinová: Krátké hry pro dlouhé chvíle, 1993

Ferdinand Mazal: Soubor pohybových her, 1994

1.období – 1. – 3. ročník

Dílčí výstupy	Téma	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
- žák chápe, že různá cvičení mají různé účinky, ví o svých pohybových přednostech a nedostacích a s pomocí učitele a rodičů je ovlivňuje, zná zásady správného sezení, držení těla ve stoji, dýchání, ví, jak odstranit cvičením únavu při výuce, pravidelně zařazuje do svého režimu zdravotní cvičení a vhodné pohybové činnosti osvojené při TV. Zná základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení	Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení	Základní pojmy spojené s jednotlivými druhy, cvičení osvojovanými činnostmi, základními polohami a pohyby, protahovací a napínací cvičení, rychlostně silová cvičení, vytrvalostní cvičení, cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti, cvičení dechová, cvičení kompenzační, cvičení pro správné držení těla v různých polohách, psychomotorická cvičení, cvičení motivační, tvořivá, cvičení „pro každý den“	Český jazyk Matematika Prvouka Pracovní činnosti Výtvarná výchova Hudební výchova Osobnostní a sociální výchova
-žák ví, že gymnastika obsahuje základní druhy cvičení, které napomáhají ke správnému držení těla, ovlivňování pohyblivosti, obratnosti a síly, žák zná alespoň pasivně základní pojmy osvojovaných cviků a dovede pojmenovat základní gymnastické náčiní a nářadí, žák ví, že při zpevnění těla se provádějí gymnastická cvičení snáze, žák umí kotoul, prosté skoky snožmo z trampolíny a zvládá základy gymnastického odrazu	Gymnastika	Pojmy: základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou trupu, názvy používaného nářadí a náčiní. Vhodné oblečení pro gymnastiku. Základní bezpečnostní pravidla při gymnastickém cvičení. Svalové napětí a uvolnění celého těla a jeho části. Gymnastické držení těla, soustředění na cvičení. Průpravná gymnastická cvičení. Kotoul vpřed, vzad, skoky prosté	Prvouka Výchova demokratického občana

		odrazem , výskok do vzporu dřepmo, na hrazdě ručkování ve visu, na kladince chůze s dopomocí.	
- žák ví, že cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem či zpěvem přináší radost, umí pojmenovat základní postoje, pohyby, kroky, konkrétní osvojované tance, zvládá základní estetické držení těla(snaží se o to), umí vyjádřit jednoduchou melodii, rytmus a hlasitost doprovodu pohybem, umí 2 – 3 základní tanečky založené na taneční chůzi a běhu	Rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou, tanec	Základní pojmy spojené s rytmickým a hudebním doprovodem, osvojovanými prvky a požitým náčiním, vhodné oblečení a obutí pro tanec. Zásady bezpečnosti při gymnastických činnostech s hudbou a tanci. Soustředění na hudební a rytmický doprovod, vnímání a prožívání rytmu, tempa a melodie. Základní estetický pohyb těla a jeho části. Rytmizovaný pohyb, nápodoba pohybem, tvořivé vyjádření rytmu a melodie pohybem, tance založené na taneční chůzi a běhu(klusu).	Hudební výchova Výchova demokratického občana
- žák si uvědomuje význam sebeobránných činností a své možnosti ve střetu s protivníkem, zvládá základní postoje a úchopy	Úpoly	Různé průpravné přetahy a přetlaky.	Prvouka Výchova demokratického občana Osobnostní a sociální výchova
-žák ví, že běhy, skoky a hody jsou vedle plavání nejvhodnějšími přirozenými činnostmi, které všestranně ovlivňují organismus žáka, zná základní pojmy související s během, skokem do dálky a hodem, dovede pojmenovat základní atletické disciplíny, zná základní pravidla bezpečnosti při	Atletika	Pojmy: základní pojmy týkající se běhů, skoků a hodů, názvy částí atletického hřiště. Zjednodušené startovní povely a signály. Vhodné oblečení pro atletické činnosti. Základy bezpečnosti při	Prvouka Osobnostní a sociální výchova

atletických činnostech a za pomoci učitele je dodržuje, zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky a hodů míčkem		atletických činnostech. Průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti, běžecké vytrvalosti, odrazové síly a obratnosti. Rychlý běh na 20 až 60 m. Běh v terénu až do 10 minut. Základy nízkého a polovysokého startu. Skok do dálky z rozběhu, skok do dálky z místa. Spojení rozběhu s odrazem. Hod míčkem z místa, chůze,	
-žák ví, že hra přináší radost a příjemné zážitky, zná některé pohybové hry a je schopen je hrát se spolužáky i mimo tělesnou výchovu, uvědomuje si možná nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit, uvědomuje si, že lze pohyb spojit s hudbou, rytmem, příběhem(slovem), představou, zkušeností, umí k pohybové hře využít i hračky a jiné předměty než tělocvičné náčiní	Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti	Základní pojmy související s osvojovanými hrami a používanými náčiním. Základní organizační povely pro realizaci her. Základní pravidla osvojovaných her. Bezpečnost při různých druzích her a v různých podmínkách. Využití předmětů denní potřeby k pohybovým hrám.	Prvouka Český jazyk Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana
- žák zná základní pojmy označující používané náčiní, osvojované dovednosti, části hřiště a nejznámější sportovní hry, zvládá základní způsoby házení a chytání míče(jiné náčiní) odpovídající velikosti a hmotnosti, chápe činnosti s míčem jako vhodné a emotivní činnosti a využívá je v pohybovém režimu, dle možností školy – florbal, tenis, stolní tenis	Sportovní hry	Základní pojmy spojené s osvojovanými činnostmi, náčiním, oblečením pro sportovní hry a částmi sportovního hřiště. Základní sportovní hry. Základy bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách. Držení míče	Hudební výchova Prvouka Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana

		jednoruč a obouruč.Manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti(na místě a v pohybu, vyvolenou i opačnou rukou, nohou).Základní přihrávky rukou a nohou.	
- žák zná názvy částí areálu a vybavení bazénu, smluvené signály pro dorozumívání v prostředí bazénu, zná základní hygienu při plaveckém výcviku	Plavání	Učivo tohoto tematického celku je zařazováno ve formě kurzu.	Prvouka Osobnostní a sociální výchova
- žák zná nebezpečí vstupu na zmrzlou přírodní vodní plochu, zvládá pohyb na ledu bez bruslí	Bruslení	Učivo tohoto tematického celku je zařazováno do výuky v případě vhodných podmínek pro bruslení.	Prvouka Osobnostní a sociální výchova
-žák určí vhodná místa pro hru a trávení volného času -žák zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času, uvede možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit -žák vyhodnotí nebezpečí míst pro hru a trávení volného času (i konkrétních her a činností) a volí odpovídající způsoby ochrany(jednání, organizace, ochranné pomůcky) - žák v modelových situacích ohrožení bezpečí (neznámá místa, setkání s neznámými lidmi, kontakt se zvířaty, práce s elektronickými médii atd.) označí možná nebezpečí a diskutuje o účinných způsobech ochrany	Turistika a pobyt v přírodě	Přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody.	
- žák uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy - žák zvládá jednoduchá speciální cvičení související	Všestranné rozvíjející pohybové činnosti	Pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení.	

s vlastním oslabením		Cvičení s míči, se švihadly apod.	
----------------------	--	-----------------------------------	--

2. období – 4. a 5. ročník

Dílčí výstupy	Téma	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
- žák zná nevhodné činnosti, které ohrožují jeho zdraví, zná několik základních cviků z každé osvojované oblasti a dovede je s pomocí učitele seřadit do ucelené sestavy, dovede prožívat cvičení a soustředit se na správné a přesné provedení pohybu, dovede tvořivě zacházet s pohybovými dovednostmi a vytvářet vlastní pohybové představy	Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení	Základní pojmy spojené s jednotlivými druhy, cvičení osvojovanými činnostmi, základními polohami a pohyby. Správné držení těla při práci vsedě, vstoje, při zvedání břemen atd. Základní technika jednotlivých cviků. Protahovací a napínací cvičení, rychlostně silová cvičení, vytrvalostní cvičení, cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti, cvičení dechová, cvičení kompenzační, cvičení pro správné držení těla, cvičení motivační, tvořivá.	Přírodověda Výchova demokratického občana
-žák zvládá základní pojmy aktivně, umí poskytnout základní dopomoc a záchranu při cvičení, ví že gymnastika je založena na přesném provádění pohybů a snaží se o to, umí kotoul vpřed, vzad, stoj na rukou (s dopomocí) i ve vazbách, umí roznožku i skrčku přes nářadí odpovídající výšky	Gymnastika	Poznatky a činnosti předchozí etapy jsou dále rozvíjeny a doplňovány následujícím učivem: kotoul vpřed a vzad a jeho modifikace, průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou, přeskok 2 – 4 dílů bedny s odrazem, roznožka přes kozu našír odrazem z můstku, skrčka přes kozu (bednu) našír odrazem z můstku. Chůze bez dopomoci	Přírodověda Osobnostní a sociální výchova

		na kladince.	
-žák ví, že cvičení s hudbou má své zdravotní a relaxační účinky na organismus, zná názvy některých tanců, snaží se samostatně o estetické držení těla, umí poznat hezký a nezvládnutý pohyb, dovede pohybem vyjadřovat výrazně rytmický a melodický doprovod, nestydí se při tanci se žákem opačného pohlaví, umí několik lidových tanců, valčíkový a polkový krok	Rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou, tanec	Poznatky a činnosti předchozí etapy jsou dále rozvíjeny a doplňovány následujícím učivem: názvy základních lidových a umělých tanců, základní hudebně pohybové vztahy(rytmus, tempo,...), držení partnerů při různých tancích, vzájemné chování při tanci, základy cvičení s náčiním, základní taneční krok 2/4,3/4,základní tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném	Přírodověda Osobnostní a sociální výchova
-žák zná vhodnou aktivní obranu a připravuje se na ni	Úpoly	Pohybové činnosti z celé škály průpravných úpolů.	Přírodověda Výchova demokratického občana
-žák zná aktivně základní osvojované pojmy, chápe význam vytrvalostního běhu pro rozvoj zdatnosti snaží se ho řadit do pohybového režimu	Atletika	Učivo z předcházející etapy dále rozvíjíme o tyto pojmy a činnosti: základní disciplíny, části běžecké dráhy a skokanských sektorů, pomůcky pro měření výkonů, úpravu doskočiště. Základy techniky běhů, skoků a hodů. Startovní povely. Základní způsoby měření a zaznamenávání výkonů pomocí digitálních technologií.. Průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti. Běžecká abeceda, rychlý běh do 60 m, vytrvalý běh	Přírodověda Osobnostní a sociální výchova

		<p>do 1000m, běh terénem až do 15 minut, nízký start i z bloků, polovysoký start, skok do dálky z rozběhu, skok do výšky z krátkého rozběhu, rozměření rozběhu, hod míčkem z rozběhu, spojení rozběhu s odhodem. Měření a zaznamenávání výkonů pomocí digitálních technologií. Hodnocení a porovnávání výkonů.</p>	
<p>-žák chápe, že jsou pohybové hry s různým pohybovým zaměřením a účelem, zná minimálně 10 – 20 různých pohybových her, dovede samostatně vytvářet pohybové hry, hledat varianty známých her, umí pohybově vyjádřit předmět, bytost, zvíře, tvar, náladu, umí si pro pohybovou hru vytvořit nové náčiní</p>	Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti	<p>Variace her jednoho druhu. Využití přírodního prostředí pro pohybové hry. Pohybové hry soutěživé a bojové.</p>	<p>Výtvarná výchova Praktické činnosti</p> <p>Výchova demokratického občana</p>
<p>- žák si uvědomuje význam sportovních her pro své dovednosti a herní myšlení, zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly a dovede je využívat, dovede zaznamenat výsledek a pomáhat při rozhodování, chápe základní role a hráčské funkce v družstvu a dodržuje je v utkání</p>	Sportovní hry	<p>Základní vybavení a označení hřišť, základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her. Základní spolupráce ve hře. Základní organizace utkání – losování, zahájení, počítání skóre, ukončení utkání. Vhodné obutí a oblečení pro sportovní hry. Dle podmínek školy – florbal, fotbal,</p>	<p>Praktické činnosti Přírodověda</p> <p>Výchova demokratického občana</p>

		stolní tenis, basketbal.	
- žák umí pojmenovat základní činnosti(plavecké způsoby) ve vodě, ví, jaké jsou zásady hygieny a bezpečnosti při plavání, uvědomuje si nebezpečí plavání v neznámé vodě	Plavání	Učivo tohoto tematického celku je zařazováno ve formě kurzu.	Přírodověda Výchova demokratického občana
- žák si uvědomuje zdravotní a kondiční význam pohybu na bruslích, zná zásady bezpečnosti jízdy na bruslích a řídí se jimi, dovede se samostatně připravit pro činnost na ledě, zvládá jízdu vpřed se schopnostmi reagovat na pohyb jiného bruslaře zpomalením, zastavením nebo změnou směru jízdy	Bruslení	Učivo tohoto tematického celku je zařazováno do výuky v případě vhodných podmínek pro bruslení. Vhodné a bezpečné oblečení pro pohyb na ledě. Chůze v botách s bruslemi mimo led. Zatáčení na obou bruslích. Průpravná cvičení pro osvojení rovnováhy na bruslích.	Přírodověda Výchova demokratického občana
-žák rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času - v modelových situacích ohrožení bezpečí v běžných situacích volí správné situace ochrany, přivolání pomoci i pomoci jiným - uvede přírodní jevy i jiné situace, které mohou ohrozit lidské zdraví a životy, vymezí (vybere z příkladů) vhodný způsob ochrany - v modelových situacích prokáže schopnost vhodně reagovat na pokyny	Turistika a pobyt v přírodě	Přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla.	

<p>dospělých a jednat v souladu s pravidly ochrany</p> <p>- žák se orientuje v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace i v digitálním prostředí</p>			
<p>- žák zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele</p>	<p>Všestranné rozvíjející pohybové činnosti</p>	<p>Pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení. Cvičení s míči, se švihadly apod.</p>	

6.Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1.Pravidla pro hodnocení žáků

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se řídí §51 - §53 školského zákona. Podrobnosti o hodnocení výsledků žáků a jeho náležitosti stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

Každé pololetí je žákovi vydáno vysvědčení, hodnocení výsledků je v naší škole vyjádřeno klasifikačním stupněm. O způsobu hodnocení rozhodla ředitelka školy se souhlasem školské rady.

U žáků s vývojovou poruchou učení na základě žádosti zákonného zástupce žáka použijeme slovní hodnocení nebo hodnocení kombinované.

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem. Do vyššího ročníku postoupí i žák 1. stupně ZŠ, který již opakoval ročník. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí nebo na konci druhého pololetí postupuje dále ředitel školy dle §52 odst. 2,3 a § 53 odst. 2,3 zákona č. 561/2004 Sb.

Pravidla pro postup žáka do vyššího ročníku stanoví zákon; opakovat ročník je možno na 1. stupni pouze jednou, poté žák postupuje do dalšího ročníku bez ohledu na prospěch (s výjimkou opakování ze zdravotních důvodů na základě žádosti zákonného zástupce dítěte).

Pokud zákonný zástupce nesouhlasí s hodnocením svého dítěte, může se odvolat na konci příslušného pololetí a využít komis. přezkoušení (upravuje zákon 561/2004 Sb.§52,53).

Pravidla hodnocení žáků jsou součástí školního řádu.

Pokud chceme žáka hodnotit, musíme hodnotit míru zvládnutí klíčových kompetencí.Ty vybavují žáka znalostmi, dovednostmi, návyky a postoji, které mohou využít v běžném životě. Při hodnocení se zaměříme na výstupy jednotlivých vzdělávacích oblastí a na zvládnutí dílčích výstupů a na aktivitu žáka v jednotlivých ročnících ve vzdělávacích předmětech.

Žáka hodnotí učitel v průběhu celého výchovně vzdělávacího procesu, poskytuje mu zpětnou vazbu, míru zvládnutí dílčích výstupů vedoucích ke klíčovým kompetencím. Při hodnocení se učitel řídí klasifikačním řádem, který obsahuje zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáka ve škole i na akcích pořádaných školou, zásadami a pravidly pro sebehodnocení žáků, stupně hodnocení prospěchu a chování při použití klasifikace, způsoby získávání podkladů po hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Dále viz. vyhláška č. 48/2005 Sb.o základním vzdělání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, zejména §14-17.

Hodnocení učitelem je založeno na pozitivním hledisku, struktura hodnocení odpovídá vzdělávacím cílům. Žáci i zákonní zástupci jsou se způsoby hodnocení a klasifikací přiměřeným způsobem seznámeni. Hodnocení má jasná kritéria s ohledem na věk žáků, na individuální zvláštnosti a potřeby jednotlivce.

Hlavním úkolem hodnocení je poskytnutí zpětné vazby a postupné vytváření dovednosti vlastního hodnocení i hodnocení svých spolužáků. Pro tyto formy hodnocení budeme do budoucna vytvářet stále větší prostor. Tomuto způsobu hodnocení velmi pomáhá skupinová práce a kooperativní způsob výuky, tzn. využití nových metod a forem práce, zejména metody při kterých žáci získávají nové dovednosti např.: použití I.N.S.E.R.T. při četbě, při porovnávání ve dvojicích, brainstorming....

Vyučující při klasifikaci dodržují platné právní předpisy i vnitřní předpisy školy, které upravují pravidla pro hodnocení žáků.

6.2. Autoevaluace školy

Autoevaluaci školy chápeme jako otevřený, náročný a dlouhodobý proces, který bude podléhat postupným změnám a úpravám v závislosti na podobě ŠVP. Tímto procesem budeme motivovat kvalitu školy a na základě zjištění navrhnout a zavádět opatření ke zlepšení celého výchovně vzdělávacího procesu.

Za úroveň výchovně vzdělávacího procesu a za výsledky evaluačních činností odpovídá ředitelka školy.

Oblasti evaluace, kriteria, cíle

a) Kvalita vedení školy

- schopnost stanovit cíle školy
- umožnění týmové práce
- účinná profesní podpora – DVPP
- hodnocení rozvoje učitele

b) ŠVP

- srozumitelnost
- přehlednost
- úplnost
- reálnost

c) Podmínky školy

- materiální vybavení
- vybavení umožňující práci s informacemi
- vybavení umož. osvojování praktických dovedností a návyků

d) Klima školy

- bezpečnost prostředí
- jasná pravidla
- komunikace

e) Vyučování

- vytváření příležitostí pro rozvoj každého jednotlivce
- nároky a očekávání úspěchu

- podíl žáků na hodnocení a organizování vlastního učení

f) Výsledky

- žáci umí vysvětlit , co se naučili
- žáci dokáží použít, co se naučili
- žáci vědí, co mají udělat, aby se zlepšili

g) Vztahy se zákonnými zástupci a veřejností

- fungující oboustranná spolupráce

Nástroje evaluace a časové rozvržení

1. SWOT analýza

- analýza silných a slabých stránek organizace a příležitostí a hrozeb, kterým je vystavena
- podílí se všichni členové pedagogického sboru

2. Dotazník „Kultura školy“

- podílí se všichni pedagogové školy

3. Dotazník školní atmosféry pro rodiče

4. Pozorování, hospitace

- sledování práce žáků
 - sledování a posuzování práce pedagogů
- časové rozvržení: plán kontrolní činnosti
průběžně

5. Pedagogické rady, provozní porady, spolupráce s Radou školy

časové rozvržení: průběžně

6. Žákovské sebehodnocení

- slovní hodnocení své práce i práce spolužáků

7. Spolupráce s odborníky

8. Vyhodnocení společných projektů

průběžně na pracovních a pedagogických poradách

